

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TAJNIK KD PREDLAGAL KOLEGIALNO SREČANJE STRANK USTAVNEGA LOKA

Zaccagnini zaključil krog posvetovanj Zadnjo besedo ima sedaj vodstvo KD

Berlinguer je sobesednika vprašal, ali je KD pripravljena na takojšen politični sporazum - Tajnik KD ni mogel odgovoriti, ker je v vodstvu stranke v manjšini - Težke sence zaradi razpleta škandala Lockheed

(Od našega rimskega dopisnika)

RIM, 22. — Ko je končal svoj prvi krog posvetovanj je Zaccagnini, kot je bilo predvideno brez kakšnega konkretnega uspeha, potegnil iz rokava novo karto: kolegialno srečanje vseh strank ustavnega loka, na katerem naj bi razpravljali, kako se izogniti predčasnim volitvam.

Zaccagnini se je najprej srečal, skupaj z Gallonjem in Colombom, s tajnikom KPI Berlinguerjem, kasneje sta spremljala načelnika parlamentarnih skupin Natta in Perna. Razgovor je bil razmeroma dolg, orisal se precej obsežni «paketu» gospodarstva, splavu in javnem redu.

Berlinguer mu je odgovoril z novim vprašanjem: «Ali je KD pripravljena izjaviti takoj, da je na

razpogo za politični dogovor?», Zaccagnini je dejal, da bi se o sebi strinjali, vendar mora odločiti vodstvo KD, ki se bo sestalo jutri dopoldne. Tako se je vse zaključilo brez rezultata. Nič ni zaželel niti zasebnih razgovorov na štiri oči med Berlinguerjem in Zaccagninijem, ki je trajal še nadaljnjih deset minut in o katerem ni nobene, niti najmanjše informacije.

V sedežu KPI v Ulici Botteghe

Osuvre so ironično komentirali: «Največ kar lahko štejemo za popušcanje, je dejstvo, da je Zaccagnini prišel na razgovor v naš sedež.» Zaccagninija je namreč Berlinguer sprejel v svojem uradu v Ulici Botteghe Osuvre.

Ko je Zaccagnini zapustil sedež je častnikarjem izjavil, da bo na vse odgovorilo vodstvo KD: «Nočem izgubljati časa.» Drugi ga je spet vprašal: «Ali predvidevate srečanje vseh strank?» «Zaenkrat bo edino kolegialno srečanje — sestanek vodstva KD.» Tudi poslednji predlog je namreč Zaccagnini izrazil «v osebnem imenu», a bo mo-

ralo o njem odločiti vodstvo KD. Je pa zelo malo možnosti, da bo od tega kolegialnega srečanja prišlo in da bi KD na sestanek prišla z dobro voljo, zaključiti sporazum. Po kongresu se je namreč moč naprednega tajnika KD in njegove skupine znatno osibila, medtem ko si dajejo duška skrajne desničarske sile v stranki, ki si želijo čelnega spopada in nasprotujejo vsakemu političnemu sredovanju in dogovarjanju. V tem smislu so vsi ocenili izvolitev Fanfanija za predsednika stranke kot zadnji «znak» te težnje. Levice ostaja zato skeptična glede možnosti, da bi se KD premislila.

«Zaccagnini ni znal narediti bolj-sega, kot to, da je zavlekel vso stvar za en teden in skušal tako zmanjšati težke odgovornosti KD za nastalo krizo», je komentiral zaključek srečanja socialist Colodoro. Tudi De Martino se je spet oglašil in ponovil: «Sedaj imamo raje predčasne volitve.»

Zaccagnini se je popoldne srečal z liberalcem Zanonejem ter republikanci Biasinijem in La Malfo.

Vso stvar se bolj zapleta mučno vzdusje, ki se je ustvarilo zaradi razvoja škandala Lockheed. O tem so se pogovarjali tudi na srečanjih z Zaccagninijem. V prestolnici krozi s tem tudi ta, da razmišlja predsednik republike Leone o možnosti odstopa, vendar niso bile potrjene. Jasnje je vsekakor, da se škandal tesno prepleta te dni s političnim dogajanjem. Rumor, Leone in Moro, so ostro demantirali vesti o tem, da so vpleteni v škandal toda ne glede na to pada težka senca na najvišje organe države, ki nosijo odgovornost za izbiro, pred katerimi stoje vse politične stranke. To tudi v zvezi z možnostjo razpusta zbornice.

Jutri dopoldne se bo pokazalo, ali je vodstvo KD (v katerem je Zaccagnini sedaj v manjšini) pripravljeno na razpravo ali pa bodo v stranki spet prevladale sile, ki težijo k čelnemu spopadu.

Tajnik KPI Berlinguer ni bil videti zelo optimističen, če je pred fotografiji in televizijskimi snemalci pomenljivo dejal: «Ne slikajte me, imeli boste velike prilivce med volilno kampanjo.»

VELEPOS LANIK SFRJ NA OBISKU V TRSTU

Med svojim obiskom v Trstu se je jugoslovanski veleposlanik v Rimu Borislav Jović sestel tudi s predsednik slovenske narodne skupnosti. Na sliki: jugoslovanski veleposlanik (v sredini) in spremljevalci generalnega konzula SFRJ Ivana Renka v pogovoru s člani izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

ZADNI DAN VOLILNE KAMPANJE NA PORTUGALSKEM

Atentat na kubansko ambasado v Lizboni: 2 Kubanca mrtva in 4 Portugalci ranjeni

Portugalska vlada obsodila atentat - Kubanski veleposlanik izjavil, da je to delo CIA - Socialisti se pripravljajo, da bodo vladali sami

LIZBONA, 22. — Zadnji dnevi volilne kampanje na Portugalskem potekajo zelo mirno. Toda danes je prišlo v Lizboni do hudega dogodka. Neznanci so podtaknili pekleni stroj ob vhodu v kubansko veleposlanstvo, ki ima svoj sedež v mestnem nadstropju stavbe, v kateri sta nastanjena tudi veleposlanstva Češkoslovaške in Libije. Po zadnjih vesteh je močna eksplozija ubila dve osebi in štiri ranila. Mrtva sta žena svetnika ambasade in neki funkcionar. Doselej še niso ugotovili, kdo naj bi izvedel atentat.

Dogodek pripisujejo silam, ki bi hotele zaostri položaj na Portugalskem tik pred volitvami. Sicer pa so tudi današnja zborovanja, kot sporočajo iz Lizbone, mirno potekala.

Nedeljskih zakonodajnih volitev se bo udeležilo 14 strank. Volitve bodo točno eno leto po izvolitvi ustavodajne skupščine in dve leti po strmo-glavljenju starega fašističnega režima. Sicer pa so med omenjenimi političnimi silami samo štiri pomembnejše stranke, ki predstavljajo približno 80 odst. vseh volivcev. Ostale so le skupinice, med katerimi so tudi take, ki so bile ustanovljene, da bi vnesle razdor predvsem med levicami.

Letošnjih volitev se udeležujejo tudi tri politične stranke, katerim so lani prepovedali udeležbo. Te so krščanska demokracija (majhno konservativno gibanje, ki so ga lani obdoli sodelovanja pri poskusu državnega udara De Spinole) ter dve skrajnolevičarski skupinici.

Po nekaterih ugotovitvah pričakujejo, da ne bo velikih novosti oziroma sprememb v zvezi z lanskimi volilnimi izidi. Čeprav med volilno kampanjo je prepovedana objava raznih anket, vendar ugotavljajo, da je socialistična stranka v zadnjih dneh okrepila svoj položaj in da bo dobila več glasov kot lani. Soaresovi socialisti so se predstavili volivcem z zelo dobro organizirano volilno kampanjo in programom stranke, ki želi mir v deželi in ki je pripravljena vladati sama, čeprav ne dobi absolutne večine glasov. Soaresova socialistična stranka zavrača katerokoli sodelovanje v vladi z desnicami in z levico, tudi s KPP, računajoč, da bodo komunisti prisiljeni podpreti socialistično vlado, da preprečijo usmeritev na desno. Po drugi strani pa je voditelj portugalskih komunistov Alvaro Cunhal večkrat poudaril, da je edina rešitev za Portugalsko vladna koalicija med komunisti in socialisti.

Toda na desni le upajo, da bodo konservativne in vse desničarske sile skupaj dosegle absolutno večino in tako ponovno zavladale na Portugalskem. Med njimi imamo tudi ljudsko demokratsko stranko, ki se izdaja za socialdemokratsko, ki pa je socialistična internacionalna ne priznava. Dejstvo je, da je ta stranka, ki se v preteklosti ni hotela mnogo razlikovati od socialistov, sedaj odločno krenila na desno.

Pozneje so sporočili, da se je takoj po atentatu na kubansko ambasado v Lizboni zbrala na kraju zločina velika množica, ki je demonstiralala proti zločincem, vzklikala

proti ameriški obveščevalni službi in proti tako imenovani «portugalski osvobodilni vojski», tajni organizaciji skrajne portugalske desnice. Portugalska vlada je takoj izrazila obžalovanje zaradi atentata, ki je povzročil dve smrtni žrtvi in štiri ranjene. Kubanski veleposlanik, ki ga ni bilo na sedežu ob eksploziji, je prišel na kraj atentata in izjavil, da je to delo CIA in reakcije. Vratar stavbe je povedal, da so mu že pred nekaj dnevi nekateri neznanci zagrozili z atentatom.

Spopadi v Bejrutu

BEJRUT, 22. — Kljub večeršnjemu posredovanju edine palestinske osvobodilne vojske, da bi preprečili nadaljnje spopade med kristjanskimi maroniti in muslimansko levico, je prišlo danes ponovno do spopadov v trgovskem središču starega mesta in v bližini okolišč Bejruta. Poleg tega so danes prvič od začetka krize v Libanonu bombardirali civilno letališče in zazgali eno letalo. Oblasti niso zaprle letališča za promet. Neka levičarska radikalna postaja je sporočila, da so napad na letališče izvedle edine libanonske vojske, ki so zveste predsedniku Franžju.

Palestinske organizacije so danes dale pobudo za oskrbo zahodnega dela prebivalstva v Bejrutu s kruhom. Pri organizaciji združenih narodov za pomoč palestinskim beguncem, so si spopadle sto ton moke, petdeset ton pa so vzele iz lastnih rezerv. Vse skupaj so razdelile pekarnam v mestnem območju, ki je pod nadzorstvom naprednih arabskih sil.

Na političnem področju pa pričakujejo, da bo predsednik Franžje v kratkem objavil zakon o spremembi ustave, s katerim bodo lahko izvolili novega predsednika republike. Toda državni glavar zavlačuje svoj dokončni odstop. Danes se je ponovno sestel z glavnimi voditelji desnice.

Kissinger obišče afriške države

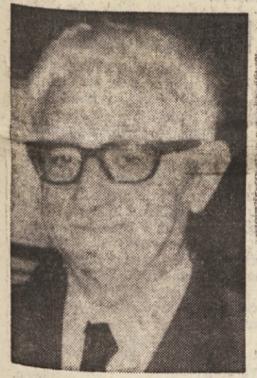
WASHINGTON, 22. — Pred odhodom na obisk nekaterih afriških držav je Kissinger izjavil na tiskovni konferenci, da morajo afriške države same reševati vprašanja svoje kontinenta, brez kateregakoli vmešavanja od zunaj. V tej zvezi je Kissinger ponovno opozoril Sovjetsko zvezo in Kubo, naj ne ponovita tega, kar sta naredili v Angoli in dejal, da je bilo to dejanje «neodgovorno in v nasprotju s populjancijem napetosti». Kissinger, ki bo jutri zapustil Washington, se bo najprej ustavljal v Londonu, nato bo obiskal Kenjo, Tanzanijo, Zambijo, Zaire in Gano. Po obisku v Nigeriji, se bo ponovno vrnil v Kenjo, kjer se bo udeležil konferenca združenih narodov o trgovini in razvoju. Ob povratku iz Afrike se bo Kissinger ustavljal v Parizu.

PEKING, 22. — Podpredsednik Egipta Mubarak je danes zaključil uradni obisk na Kitajskem in odpoletel na dvodnevni izlet. Nato se bo vrnil v domovino. V Pekingu je egiptovski podpredsednik podpisal važen sporazum o vojaškem sodelovanju med državama.

TEŽAVNO ISKANJE KLJUČNE OSEBNOSTI ŠKANDALA LOCKHEED

Kdo je «Antelope Cobbler»? Leone, Moro in Rumor zanikajo

Preiskovalna komisija se bo verjetno sredi maja odpravila v ZDA

Giovanni Leone

Aldo Moro

Mariano Rumor

RIM, 22. — Kot strela z jasnega je v hodnike Montecitoria padla vest, da so v okviru preiskovalne komisije parlamenta začeli z branjem «ameriškega dokumenta» o škandalu Lockheed in prišli do ključne osebnosti, ki se je skrivala pod psevdonimom «Antelope Cobbler» (Antilopa čevljar). Izvedelo se je, da gre za ključno osebnost tega primera političnega podkupovanja, ki meče senco na ves način opravljanja vladnih poslov v Italiji. Toliko bolj je torej razburkala duhove vest, da je v tajnem kodeksu Lockheeda (uporabljal ga je evropski funkcionar ameriške letalske družbe Roger Bixby Smith za dopisovanje s svojimi nadrejenimi v ZDA) «antelope cobbler» pomenilo predsednika italijanske vlade. Po pregledu navajanih datumov, ki ustvarjajo sliko o škandalu Lockheed, izhaja da so osumljene tri izmed najvišjih političnih osebnosti: predsednik republike Giovanni Leone, ki je avgusta 1968 vodil «poletno vlado», nadalje sedanji premier Aldo Moro (vodil je vlado leta 1965) in sedanji zunanji minister Mariano Rumor (vladal od 1969 do 1971).

Na vprašanje častnikarjev o verodostojnosti govorice je komunistični poročevalec v preiskovalni komisiji sen. D'Angelosante potrdil, da je izraz «antelope cobbler» zares pomenil predsednika vlade.

Svečda so takoj po objavi prvih vesti začele deževati izjave prizadetih, ki zanikajo vse. Prvi je zanikal vse, Mariano Rumor: «Ogorčeno odklanjam namigovanja, da bi kakorkoli imel zveze z zadevo Lockheed.» Še bolj kategorično je bil Aldo Moro: «Nikoli se nisem ne posredno, ne neposredno ukvarjal z dobavami vojaškega materiala, za obstoj družbe Lockheed pa sem izvedel komaj tedaj, ko je izbruhnila zadeva na dan.» Moro je, resnici na ljubo, bil predsednik vlade v oddaljenem letu 1965, ko je Lockheed komaj začela prve korake v Italiji. Končno se je oglašil tudi predsednik republike Leone, ki je gotovo v zelo kočljivem položaju, saj je tisk večkrat omenil njegove tesne prijateljske zveze s protagonistami primera Lockheed, predvsem pa z odvetnikom Lefebvrom, ki je v Italiji zastopal «Lockheed», iz Kvirinala so zato objavili izjavo, da bo «menjanje predsednika republike neutemeljeno in tendenčno.» Predsednik republike prepisča preiskovalni komisiji pristojnost, da ugotovi «veljavno poroči-

la senatorja Churchas in poudarja, da se omenja «antelope cobbler» samo v pismu odvetnika Bixbyja Smitha, ki ima datum 28. marca 1969, medtem ko je Leone bil predsednik vlade nekaj mesecev prej, od 24. junija do 12. decembra 1968.

Zanimiva je, s tem v zvezi, izjava demokratskega poročevalca preiskovalni komisiji Codaccija Pisanelija, ki poudarja, da «vsa zadeva zajema in zaključuje med leti 1969 in 1971». Datum so zgovorni, saj demokratski Codacci Pisaneli daje razumeti, da bi edini, ki lahko pride v poštev, bil zunanji minister Rumor. Zato izrecno ponavlja, da «vse kar zadeva prejšnje dobe spada v drug okvir».

Preiskovalna komisija nadaljuje z branjem dokumentacije, obenem pa že razmišlja da bi odotvolila v drugi polovici maja v ZDA in tam zaslila nekatere izmed protagonistov škandala. Nad vsem pa lebdi nevarnost razpusta zbornice.

Edino komunisti vztrajajo, da mora komisija nadaljevati z delom tudi med morebitno volilno kampanjo in to formalno utemeljujejo s tem, da gre za «sodni» organ in ne zakonodajno telo, ki z razpustom gibanja preneha delati. Nasprotnega mnenja je socialdemokrat Reggiani, ki meni, da z razpustom zbornice zapade mandat poslancem in senatorjem in se mora zato komisija raziti.

DOLAR VREDEN SKORAJ 900 LIR

Razvrednotenje lire posledica nestalnega političnega položaja

V veliki krizi tudi funt šterling

RIM, 22. — Po nekaj dneh precejšnjega miru na italijanskih menjalnih trgih in utrditve položaja italijanske lire je njena vrednost danes ponovno občutno padla. Menjalna trga v Milanu in Rimu sta bila zelo živahna. Ze v prvih dneh poljskih urah se je videlo, da lira ne bo vzdržala na vrednosti prejšnjih dni in je takoj padla na več kot 890 lir za dolar. Njena vrednost se je uradno ustavila na 893,05 lire za dolar. To pomeni, da je od večera do danes izgubila 1,49 odst., do švicarskega franka 1,76 odst., do francoskega franka 1,59 odst., do zahodnonemške marke pa 1,58 odst. Samo do britanskega funta šterlinga je lira danes za malenkost pridobila, in sicer za 0,29 odst. To pa zaradi tega, ker je vrednost funta šterlinga padla tako v Londonu, kot na vseh ostalih evropskih valutnih trgih. Samo popoldne, ko je britanska narodna banka posredovala, si je funt

sterling opomogel.

Tudi za italijansko liro je morala «Banca d'Italia» močno poseči na valutnem trgu, kar pa je zelo malo pomagalo. Njen poseg je samo zavril pade vrednosti lire, ki bi v nasprotnem primeru lahko šla čez 900 lir za dolar.

Ošibitev italijanske valute tako doma kot v tujini pripisujejo napetosti notranjega političnega položaja, zlasti pa še dejstvu, da so predčasne parlamentarne volitve neizbežne. Poleg tega je treba poudariti, da so tuje banke močno vplivale na položaj italijanskega menjalnega trga, na katerega so vrgle velike sote lir in iskale tuje devize. Kot smo omenili, je funt šterling doživel pravo katastrofo predvsem v Frankfurtu. Britanska narodna banka je omilila razvrednotenje tudi s tem, da je sporočila, da bo še jutri povišala eskontno stopnjo. S tem je preprečila, da bi vrednost funta šterlinga katastrofalno padla.

«Antelope Cobbler» eden izmed treh bivših predsednikov vlad. To pa so Moro, Leone in Rumor. Vsi trije zankajo kakršnokoli zvezo s škandalom, komunisti izkjučujejo Moro, medtem ko daje razumeti demokratski Codacci Pisaneli, da bi utegnilo biti Rumor. Vsekarer bo preiskovalna komisija morala odpotovati v ZDA in tam nadaljevati preiskavo, če je ne bo ustavil predčasni razpust zbornice.

Vrednost lire je večerj ponovno padla in dosegla skoraj 900 lir za dolar. V primerjavi s sredo je zgubila 13 točk in se je ustavila pri uradnem tečaju 893,05 lire za do-

Odobren zakon o skrčenju volilne kampanje

CANDIDA CURZI

RIM, 22. — Ob 23.40 je senat zaključil svoje delo in odobril zakon o skrčenju volilne kampanje. Ker je zakon že odobrila poslanska zbornica bo v najkrajšem času objavljen v Uradnem listu in stopil v veljavo.

Zakon predvideva skrčenje roka od trenutka razpisa do dneva volitev od 70 do 45 dni. Stranke, ki imajo svoje predstavnike v parlamentu, bodo lahko predložile svoje liste brez zbiranja podpisov. Volilno pravico bodo imeli tudi zaporniki, ki niso bili še obsodeni. Končno dopušča zakon pravico povezovanja med kandidati za senat na deželni osnovi, tudi med kandidati različnih list.

Ancona ima novo napredno upravo

ANCONA, 22. — Glavno mesto dežele Marke ima novo občinsko upravo, ki je zamenjala prejšnji levo-sredinski odbor. Krizo so pred dobrih mesecem dni sprožili socialisti, ki so umaknili podporo demokratski skupini Trifogliju. Pred tremi tedni je občinski svet izvolil za župana republikanca Guida Monino, ki je izjavil, da hoče sestaviti «demokratsko zaslonno upravo». Res se je PRI sporazumela s socialisti in komunisti, na zadnji seji pa je bil izvoljen novi občinski odbor. V njem bo šest odbornikov KPI, pet odbornikov PSI (med njimi podžupan) in en odbornik PRI. Demokristjani so ostali v opoziciji.

Kovinarski sindikat zaaostritev boja

RIM, 22. — Zveza kovinarjev se dejansko ne strinja s sindikalno linijo voditeljev federacije CGIL - CISL - UIL, ki bi radi na vrat na nos zaključili pogajanja za vse sindikalne pogodbe pred razpustom parlamenta in volilno kampanjo. Kovinarska zveza FLM meni, da ta linija škoduje koristim sindikalnega gibanja, ker jih podreja političnim

Večera jzutraj so karabinjerji osvobodili milanskega podjetnika Alberghinija, ki so ga ugrabitelji zadržali v priporu 78 dni. Berite podrobnosti o dogodku na zadnji strani. Na sliki: Alberghini med tiskovno konferenco.

Zaccagnini je zaključil svoj krog posvetovanj, sedaj mora odločiti vodstvo KD, ki se bo sestalo danes dopoldne. Tajnik KD se je srečal z Berlinguerjem ter tajnikom PII in PRI. Komunistični voditelj ga je kar naravnost vprašal, ali je KD pripravljena na izrecen politični dogovor, toda na to vprašanje Zaccagnini ni mogel odgovoriti, saj v vodstvu svoje stranke ne razpolaga več z večino. Pač pa je — v lastnem imenu — predlagal še «tretji krog», kolegialno srečanje strank ustavnega loka. Tudi o tem bo moralo odločiti vodstvo KD.

Medtem pa padajo težke sence na najvišje organe republike v zvezi s škandalom Lockheed. Preiskovalna komisija je na podlagi ameriške dokumentacije prišla do spoznanja, da je ključna osebnost, ki se skriva pod psevdonimom

DANES

«Antelope Cobbler» eden izmed treh bivših predsednikov vlad. To pa so Moro, Leone in Rumor. Vsi trije zankajo kakršnokoli zvezo s škandalom, komunisti izkjučujejo Moro, medtem ko daje razumeti demokratski Codacci Pisaneli, da bi utegnilo biti Rumor. Vsekarer bo preiskovalna komisija morala odpotovati v ZDA in tam nadaljevati preiskavo, če je ne bo ustavil predčasni razpust zbornice.

Vrednost lire je večerj ponovno padla in dosegla skoraj 900 lir za dolar. V primerjavi s sredo je zgubila 13 točk in se je ustavila pri uradnem tečaju 893,05 lire za do-

lar. Vesti o neizbežnih predčasnih volitvah so razvnelo italijanski menjalni trg, na katerem so se danes pojavile številne tujne banke, ki so ponujale velike vsote lir in kupovale tuje devize. Poseg «Banca d'Italia» je preprečil, da bi lira padla na več kot 900 lir za dolar.

V Lizboni je večerj popoldne prišlo do zločinca atentata na kubansko veleposlanstvo. Močna eksplozija je ubila ženo svetnika ambasade in enega funkcionarja. Štiri osebe so bile ranjene. Dogodek je globoko odjeknil med portugalsko javnostjo. Kmalu po atentatu se je zbrala množica Portugalcev pred ambasado in demonstiralala proti zločinskemu dejanju. Portugalska vlada je obsodila atentat, medtem ko je kubanski veleposlanik izjavil, da je to delo CIA in reakcije.

SKLEP SINOČNJE SEJE POKRAJINSKEGA SVETA

Enotna delegacija v Rim z zahtevo po rabi slovenščine na pokrajini

Z odobritvijo resolucije z glasovi KD, KPI, PSI, PSDI, PLI in PRI načelno potrjena pravica do rabe slovenščine v izvojenih svetih - Z glasovi KPI, PSI in SSK odobrena tudi resolucija o nujnosti spremembe pravilnika pokrajinskega sveta

Pravica slovenskih izvoljenih svetovalcev, da se na sejah krajevnih ustanov izražajo v materinski, je bila ponovno predmet izčrpnih razprav na sinočni seji tržaškega pokrajinskega sveta. Se tik pred sejo (ki se je zaradi tega začela s skoraj dveurno zamudo) pa so bila intenzivna pogajanja, ki so se jih poleg predstavnikov svetovalskih skupin ustanovnega loka udeležila tudi pokrajinska tajništva ustavnih strank. Namen teh mrzličnih pogajanj je bil najti skupno rešitev kljub temu, da stališča o tem problemu med KD na eni strani in KPI, PSI in Slo-

vedbo komisarske uprave na pokrajini in našle sporazum o programu, ki naj ga Zanettijev enobarni odbor uresničuje.

Tako so na sinočni seji odobrili o vprašanju rabe slovenščine kar dve resoluciji. Prva, ki so jo podpisali predstavniki KPI, PSI in SSK, je zelo kratka in se glasi: «Pokrajinski svet ocenjuje kot neodložljivo in potrebno, da se dopolni člen 12 pravilnika pokrajinskega sveta (ki dopušča samo rabo italijanske - up. ur.) z naslednjo dikcijo: Svetovalci slovenskega jezika imajo možnost, da se v izvajanju svojih funkcij izražajo v materinski. Ta resolucija je bila odobrena z glasovi treh strank podpisnice, misivci so seveda glasovali proti, vsi ostali (vštevši KD) pa so se vzdržali.

Drugo resolucijo so predložile PRI, PLI, PSDI in KD, podpisali pa so jo tudi predstavniki PSI in KPI ter se glasi: «Tržaški pokrajinski svet,

ob upoštevanju zakonitih pričakovanj slovenske manjšine in v prepričanju, da ima vsaka narodnost naravno pravico, da se izraža v svojem jeziku, se zavzame za vsako pobudo za zagotovitev, v okviru notranje pravne ureditve, konkretne uresničitve rabe jezika slovenske manjšine v pokrajinskem svetu, tudi z državnimi zakonskimi ukrepi in v najmanj istočasnem izvrševanju določb preambule in člena 8 osmiske pogodbe, katere ratifikacija je v teku.

«V ta namen» se nadaljuje resolucija, «bo delegacija skupin ustavnega loka, ki so zastopane v pokrajinskem svetu, posegla do 10. maja pri vsedržavni vladi in parlamentarnih skupinah, da vzpodbudi nujno odobritev zakonitih določb, v okviru ukrepov za globalno zaščito, ki naj pozitivno potrdijo sledeči načeli: da se prizna sve-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

16 koncertov na sporedu letošnje Spomladanske simfonične sezone

Izvajalci bodo orkester in zbor gledališča Verdi ter solisti - Za dirigentskim pullom ugledni inozemski in domači mojstri taktirke - Priznanje Stalnemu slov. gledališču za sodelovanje

Operna sezona gledališča Verdi je pri koncu in vodstvo gledališča je že pripravilo spored tradicionalne «Spomladanske simfonične sezone» 1976, katero so predstavniki gledališča včeraj predstavili tisku in javnosti v prostorih častnikarskega krožka. Na programu je 16 koncertov v dveh (tečajnem in popoldanskem) abonmajih oziroma 8 koncertov v dvakratni izvedbi z enakim sporedom skladb, z izjemo ene glasovne koncerta. Sezona se bo začela v petek, 7. maja, in zaključila v soboto, 19. junija. Na odru gledališča Verdi se bodo zvrstili mnogi ugledni mojstri taktirke in priznani solisti, ki bodo sodelovali z orkestrom in z zborom mestnega opernega gledališča.

Otvorilni koncert 7. in 8. maja bo vodil mladi izraelski dirigent, zmagovalec enega izmed Karajinskih dirigentskih natečajev, Daniel Oren. Kot solist bo nastopil pianist Michele Campanella. Spored bo obsegal skladbe C. M. von Webera (Oberon - uvertura), J. Brah-

ma (Konzert št. 1 za klavir in orkester op. 15) in L. van Beethovna (Simfonija št. 7). Naslednji koncert, ki bo na sporedu 14. in 15. maja, bo vodil sovjetski dirigent Marris Janson, solistka bo violonistka Edith Peinemann izvajana dela pa bodo odlomki iz 1. in 2. suite Prekofjeva «Romeo in Julija», Bruchov koncert št. 1 za violino in orkester in Sostakovičeva Simfonija št. 5 op. 47. 18. in 19. maja bo gost sezono sovjetski pianist Boris Petrušanski, ki bo v abonmaju A izvajal Beethovno Sonato št. 14 op. 27 št. 2 (V luninem svitu), Brahmsove Variacije na Pugetovo temo op. 35 in Sonato Prokofjeva št. 8 op. 84 v abonmaju B pa pet kratkih Stribinovihih skladb, Rahmanninove Preludije in dve etudi ter Tri stavke Strausinskega iz baleta «Petruška».

Seveda ni manjkala Jean Perisson. Na sporedu bo dramatična legenda H. Berliozova «Faustovo preletstvo» za soliste, zbor in orkester op. 2. Kot solisti bodo nastopili Nadine Denize, Guy Chauvet, Roger Soger in Ferruccio Furlanetto. Eliahu Inbal bo dirigent 9. in 10. koncerta (28. in 29. maja). Solist bo violonist Ugo Ughi, spored pa bo obsegal Mozartovo Simfonijo št. 38 (Praško), Brahmsov koncert za violino in orkester op. 77 ter baletno suito Strausinskega «Ognjem ptiče». Enajsti in dvajseti koncert (4. in 5. junija) bo vodil dirigent Zoltan Pesko, stalni dirigent opernega orkestra v Bologni. Solist bo pianist Jeffrey Swann. Na sporedu bodo Dallapiccolova Mala nočna glasba, Concerto št. 1 Čajkovskega za klavir in orkester in Beethovnova Simfonija št. 6 (Pastoralna).

Trinajsti in štirinajsti koncert na sporedu 11. in 12. junija bo vodil dirigent Fernando Frexitoli, vokalna solista bosta tržaška pevca Gloria Paulizza in Claudio Strudhoff, na sporedu pa bosta poleg Beethovne Simfonije št. 3 (Eroica) še dve prvi tržaški izvedbi in sicer Veracinjeva Toccata e Capriccio ter Faurejev Rekvjem za solista, zbor in orkester op. 48. Sezona se bo zaključila s koncertom 18. in 19. junija, ki ju bo vodil dirigent Piero Bellugi s solisti celostnim Li-

berom Lano ter pevca Giuseppe Barattinem in Sergiom Bensijem. Tudi tokrat bosta na sporedu dve novosti za Trst, Boccherinijeva «La ritirata notturna di Madrid» v Beriojevi transkripciji, ter Ghedinjevi «Zalni koncert za Duccia Galimbertija» za tenor, bas in orkester. Spored bosta dopolnila Schubertov koncert za celo in orkester op. 129 ter Straussova Simfonična pesnitev «Morte e trasfigurazione».

Repertoar je obrazilil s potrebnimi dopolnitvami in pojasnili umetniški vodja gledališča Verdi prof. Banfield, ravnatelj gledališča prof. Giampaolo de Ferra pa je v uvodu spregovoril nekaj besed v oboje razložitve delovanja gledališča Verdi in njegovih programskih ter finančnih problemov, predvsem pa je predstavil novega stalnega dirigenta Masinija (v letošnji operni sezoni je vodil imenitno predstavo «La Boheme») in obrazložil pomen njegovega angazmaja. Ne gre le za to, da ima orkester stalnega dirigenta, pač pa v prvi vrsti za to da se z njim preide v obdobje sistematičnega načrtovanja orkestrske dejavnosti in s tem tudi muzikalnega življenja v mestu. Vodstvo gledališča namerava namreč sistematično razviti koncertno dejavnost za sole in delavce, kar je delo sicer že doslej, vendar na ne dovolj programiranih temeljih in z nezadostnim sodelovanjem sole. Nadalje obstaja možnost boljše izkoriščenja orkestra in njegovih člani.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

PD «VALENTIN VODNIK» DOLINA

vabi jutri, 24. aprila, ob 20.30 v urušeno dvorano v Dolini na predstavo

BENEŠKA OJCE

Nastopa Beneška dramska skupina v režiji A. Rustje.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 23. aprila

Sonce vzhaja ob 5.05 in zatone ob 19.01 - Dolina dneva 13.57 - Luna vzhaja ob 2.13 in zatone ob 13.26.

Jutri, SOBOTA, 24. aprila

JURJ

Vreme včeraj: Najvišja dnevna temperatura 19,6 stopinje, najnižja 13,7, ob 19. uri 16,5, zračni pritisk 1004,3 mb neredno narašča, vlaga 65-odstotna, 3 desetinke milimetra dežja, nebo oblačno, veter severovzhodnik 34 km na uro, morje razgibano, temperatura morja 11,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 21. aprila se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 13 oseb.

Umrli so: 77-letna Francesca Primi, 80-letna Albina Duiz vd. Mozzi, 78-letni Salvatore Menichini, 86-letni Sante Signorino, 78-letna Gina Lavagnolo vd. Winter, 67-letni Ferruccio Zanini, 82-letna Ginevra Ferro, 65-letni Vittorio Battisti, 85-letna Cesira Seco vd. Mersini, 82-letna Vittoria Britz vd. Bronzin, 48-letni Emilio Felician, 85-letna Francesca Frank vd. Gustinich, 73-letni Albert Šekula.

DNEVNA SLUŽBA LEKARNA

(od 13. do 16. ure)
All'Esculapio, Ul. Roma 15; Al Cammello (INAM), Drevored 20. septembra 4; Alla Maddalena, Istrska ulica 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Al Corso, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

ZDRAVSTVENA DEZURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. števil: 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčin: tel. 211-001; Proseki: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sešljan: tel. 209-197; Zavrle: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.
TRST - ULICA FILIZIOVA 89-94E

TEČAJI VALUT V MILANU

DNE 22. 4. 1976

Ameriški dolar:	debeli drobnj	890.-
Funt šterling	drobnj	875.-
Švicarski frank		1623.-
Francoski frank		353.-
Bolgjski frank		189.-
Nemška marka		21.90
Nemška marka		351.50
Avstrijski šiling		48.75
Kanadski dolar		890.-
Holandski florint		330.-
Danska krona		146.-
Švedska krona		200.-
Norveška krona		161.-
Drahma:	debeli drobnj	24.-
Dinar:	debeli drobnj	47.-

MENJALNICA

vseh tujih valut

Gledališča

SSG

Stalno slovensko gledališče gostuje danes, 23. t.m., ob 20. uri s predstavo Alda Nicolaja: «Stara garda» v Desklah.

SAG

Slovensko amatersko gledališče v Trstu gostuje s predstavo Daria Foca «Burkaški misterij» danes, 23. aprila ob 20. uri v KOMNU in v nedeljo, 25. aprila ob 16. uri v LOKVI ter ob 20. uri v SENOZEČAH, v torek 4. maja, ob 20. uri v ADOVŠČINI (v okviru področnega srečanja gledaliških skupin Primorske).

ROSSETTI

Jutri, v soboto, ob 20.30 v nedeljo ob 16. uri Lucio Dalla v «Il futuro dell'automobile». Cene: parter 2.000 (abonenti 1.500), galerija 1.500 (1.000). Rezervacije pri osrednji blagajni.

V Mali dvorani, Ul. Crispi 58, ob 20.30 Furio Bordoni: «Lontani da tutto - L'emigrazione friulana: storia e testimonianze». Nastopajo Nico Pepe, Anna Menichetti, Mimmo Lo Vecchio, Orazio Bobbio, Elvia Dudine in Giovanni Bogatec. Vstopnice na razpolago pri tajništvu gledališča.

AUDITORIUM

Teatro stabile - Rassegna: fabrice ob 20.30 Cooperativa fabbrica dell'attore predstavlja pod vodstvom Giancarla Nannija Schillerjevo delo «Il masnadieri» z Manuele Kustermanom v glavni vlogi. Veljajo odrezki Rassegna in običajni popusti za abonente.

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

DARIO FO

BURKAŠKI MISTERIJ (PRVIC V SLOVENŠČINI)

Danes, 23. aprila, ob 20. uri v KOMNU

V nedeljo, 25. aprila, ob 16. uri v LOKVI

in ob 20. uri v SENOZEČAH

GLASBENA MATICA - TRST

Sezona 1975-76

Devet abnamski koncert

V nedeljo, 25. aprila, ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu

W. A. MOZART

REQUIEM

Simfonični orkester Slovenske filharmonije - Madinski pevski zbor iz Maribora - Slovenski okelet in okelet Gallus pomnožena s člani zboru Slovenske filharmonije in zboru RTV Ljubljana

Solisti: Zlata Ognjanovič, sopran; Božena Glavak, mezzosopran; Jurij Reja, tenor; Ivan Sancer, bas

Dirigent: ANTON NANUT

Rezervacije in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (tel. 418-605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma

Amaterski oder

Prosek - Kontovel

Jutri, 24. aprila, ob 20.30 v Ljudskem domu v TREBČAH

H. F. Kuhnelt:

EN DAN Z EDVARDOM

Veseloigra v treh dejanjih.

MLADINSKA GODBA IZ KRIZA

privedi jutri, 24. t.m., od 20.30 do 2. ure

PLES

v dvorani Ljudskega doma v Krizu.

Igra ansambel «PRAPROT»

Vabljeni.

Izleti

SPDI privedi 1. in 2. maja dveh dnevni avtobusni izlet na Koroško. Postanki na Mokrinah s krajšim preletom, v Zahomcu z ogledom smučarske skakalnice pod vodstvom predsednika slovenskega planinskega društva Zahomec, prenočevanje v Reki. Drugi dan vzpon na Dobrač, znani razgledni stolp, Vrbsko jezero, Celovec z obiskom nove slovenske gimnazije. Povratek čez Ljubelj in Ljubljano v Trst. Vpisovanje v Ul. Geppa 9.

Nenamodna nas je zapustil naš dragi

BERTO ŠČUKA

Pogreb bo jutri, 24. aprila, ob 13. uri iz barkovljanskega pokopališča.

Žalostno vest sporočajo žena Ljilka, sin Uro, hčera Nada, Vera in Rosana z družinami ter ostalo sorodstvo

Na izrecno željo sorodnikov naj se namesto cvetja daruje v dobrodelne namene.

Trst, Melbourne, Perugia, 23. aprila 1976

Kino

La Cappella Underground 19.00-21.30

«Il lungo addio». Barvni film, katera je režiral Robert Altman. Ariston 16.00 «La luna nera». Barvni film, režiserja Luisa Malle. Miazon 16.00-22.15 «Gli esecutori». Barvni film, v glavni vlogi igra Roger Moore, poleg njega je še Stacy Keach. Grattacielo 16.00 «Bluff, storia di truffe e di imbroglioni». A. Celestano, Anthony Quinn, Capucine. Fenice 16.00 «Apaches». Barvni film. Excelsior 15.00 «Qualcuno volò sul nido del cuculo». Igra Jack Nicholson. Prepovedan mladini pod 14. letom. Nazionale 15.30 Walt Disneyev film «Bambi». Eden 16.00 «Il secondo tragico Fantozzi». Igra Paolo Villaggio. Ritz 15.30 «Salon Kitty». Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film. Aurora 16.30 «Qualcuno volò sul nido del cuculo». Igra Al Pacino. Prepovedan mladini pod 14. letom. Cristallo 16.00 «Gioco estremamente pericoloso». Igra: Burt Reynolds. Barvni film. Capitol 17.00 «Marcia trionfale». Igra Franco Nero. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film. Impero 16.30 «Una sera c'incantrammo». Igra: Johnny Dorelli. Moderno 16.00 «Il soldato di ventura». Bud Spencer. Barvni film. Fiumaramico 16.30 «Gola profonda». Igra Linda Lovelace. Prepovedan mladini pod 18. letom. Ideale 16.00 «La cugina». Igrata Massimo Ranieri in Dayle Haddon. Prepovedan mladini pod 18. letom. Vittorio Veneto 16.15 «Una calibro 20 per lo specialista». Igra: George Kennedy. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film. Radio 16.00 «Pane e cioccolata». Barvni film, v katerem igra Nino Manfredi. Astra 16.30 «Li chiamavano i tre moschettieri invece erano quattro». Igra Tony Kendall. Barvni film. Abbia 16.00 «La monaca di Monza». Igrajo Anne Heywood, A. Sabato in H. Kruger. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom. Volta (Milje) «L'uomo di Hongkong». Igrata J. P. Belmondo, U. Andres.

Razna obvestila

Prosvetno društvo Slavko Skamperli pri Sv. Ivanu se bo enaintidesetletni zmage nad fašizmom poklonilo spominu padlih svetovalskih žrtve, pred spominiko ploščo na pročelju bivšega Narodnega doma na Vreleski cesti 25. Svečanost pelaginja venca bo v nedeljo, 25. aprila, ob 8.30.

Prispevki

V počastitev spomina Fani Cergolj darujeta družina Zerjul in Gasper Cok iz Lonjerja 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin Mirota Sancia od vsakine Zofije Skerj 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob bratrca Mirota daruje Slava 3.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Šklednja, od Sv. Ance in Kolonkova.

V počastitev spomina Silvestra Godina daruje Drago Pahor 5.000 lir za PD Ivan Grbec.

Ob 31. obletnici smrti Angela Kavčiča daruje žena 5000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina očeta Valentina Maveraja iz Part darujejo sinovi Miljo, Mirko in Tiberio 5000 lir za poimenovanje sole v Boljuncu, 5000 lir za PD Prešeren in 5000 lir za PD Venturini od Domja.

Namesto cvetja na grob Stefana Maveraja daruje Ivan Zobec (Boljunc 394) 5000 lir za poimenovanje sole v Boljuncu.

Za šolo Fran Venturini v Boljuncu darujejo Lojza Kuret 3000 lir, mama bivše učence 3000 lir in Silva Zerjal (bar) 5000 lir.

Namesto cvetja na grob Stefana Maveraja darujeta Alma in Darjo Ota 3000 lir za PD Prešeren in 3000 lir za šolo Fran Venturini v Boljuncu. V isti namen darujeta Tatjana Turko 5000 lir in Bernarda Ota 2000 lir za šolo Fran Venturini v Boljuncu.

Namesto cvetja na grob strica Stefana Maveraja darujeta Violeta in Ludve Maver 10.000 lir za šolo Fran Venturini in 20.000 lir za PD Prešeren. V isti namen daruje družina Ota (Boljunc 38) 10.000 lir za šolo Fran Venturini, 10.000 lir za PD Prešeren in 5000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob Stefana Maveraja darujeta Jolanda Zerjal in Rika Kuret 5000 lir za PD Prešeren.

Ob smrti očeta uredništvo Primorskega dnevnika izrekla predsedniku Zveze juljskih knjižnikov Ranteriju Ponisu iskreno sožalje.

Obveščamo, da bo pogreb

Franca Primca

namesto včeraj, danes, 23. aprila, ob 13. uri iz mrtvašnice splošne bolnišnice.

(Obč. pogrebno podjetje, Ul. Zonta 7-c)

OD 30. APRILA DO 2. MAJA V PSIHIATRIČNI BOLNIŠNICI PRI SV. IVANU

Nad 300 psihiatričnih operaterjev na vsedržavnem seminarju v Trstu

Razpravljali bodo o decentralizaciji zdravstvenih uslug v Italiji

Konec prihodnjega tedna bo v našem mestu izredno pomemben vsedržavni seminar o decentralizaciji zdravstvenih uslug v Italiji, ki se ga bo udeležilo nad tristo specializiranih psihiatričnih operaterjev. Seminar bo v prostorih tržaške psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu; začel se bo v petek, 30. aprila, zaključil pa v nedeljo, 2. maja.

Med udeleženci, ki so večina zdravniki in bolničarji, bo približno 200 gostov iz drugih mest Italije, in sicer iz Rima, Milana, Perugia, Reggio Emilia, Arezza, Ancone, Ternija, Neaplja in drugih krajev. Po uvodnem plenarnem zasedanju, ki bo brez prej napovedanih poročil, se bodo udeleženci porazdelili v pet delovnih komisij, ki bodo proučevale posamezna vprašanja v zvezi z vlogo psihiatričnih operaterjev in krajevnih ustanov v okviru zdravstvene reforme in obnavljanjem okostenih struktur. Pomembna je še predvsem komisija, v kateri bodo bol-

ničarji razpravljali o bodočih dejavnostih na osnovi izkušenj dosedanjega dela. V nedeljo jutraj bodo na ponovnem plenarnem zasedanju skupno proučili uspeh seminarja in sprejeli sklepne zaključke. Zasedanje sodi v vrsto pobud o novi metodi zdravljenja umskih bolezni, ki jo je v tržaški psihiatrični bolnišnici uvedel prof. Franco Basaglia. Nedvomno bo torej v ospredju razprave prav »odprta« umobolnica, ki je v Trstu predmet številnih diskusij. Zato bo to zasedanje nedvomno zanimivo.

Naši izletniki so bili povsod dobro postreženi v najboljših lokalih. Tudi polet tja in nazaj z letalom DC-9 ljubljanske letalske podjetja je bil prijeten.

Tik pred povratkom prve skupine z bukareštanskega letališča Otopeni, je prispela na letališče še druga skupina. Bežno srečanje na letališču je bilo pristrano. Druga skupina se vrača v nedeljo, tretja pa odpotuje prav tako v nedeljo.

Na nedavnem mednarodnem literarnem natečaju, ki ga je genovska «Akademija za bratstvo in mir» organizirala v Genovi, sta bili nagajani tudi poeziji «Par mundis» in «Bruciate i cannoni», s katerima je na tem tekmovalju sodeloval tudi tržaški slikar in pesnik Emilio Primossi - Primožič. Čestitamo.

Prireditve v počastitev obletnice osvoboditve

Ob 31. obletnici osvoboditve vabijo sekcije KPI Sv. Jakoba, Magdalene in Počanje vse antifašiste drevo ob 20. uri na Sentjakovski trg, kjer bo ansambel «Canzoniere Triestino» predstavil «Il rombo della sveglia».

Ob isti priložnosti in ob 30. obletnici italijanske ustave priredi krožek ZKM danes ob 18. uri na sedežu KPI «P. Tomažič», Trg Stare mitnice 11/VI, konferenco, kateri bo prisostvoval član pokrajinskega tajništva KPI Ugo Poli.

Polaganje vencev

Predstavniki združenj ANPI, ANPPA in ANED bodo v nedeljo ob 8. uri položili vence na spominska obeležja padlih med osvobodilnim bojem.

Danes zvečer ob 20. uri bo na sedežu krožka «Che Guevara» v Ul. Madonnina 19 član upravnega sveta tržaške bolnišnice Claudio Tonel govoril o temi: «Bolnišnice v Trstu: položaj in perspektive». Sledila bo razprava.

IZLET PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Povratek prve skupine izletnikov v Romunijo

Včeraj, v četrtek, ob 2. uri ponoči, se je vrnila v Trst prva skupina udeležencev letošnjega tradicionalnega izleta Primorskega dnevnika v Romunijo.

Izlet je potekal v najlepšem redu in v splošno zadovoljstvo vseh 115 udeležencev, ki so si poleg Bukarešte ogledali še starinsko mesto Brašov in nastajajoče turistično središče Poiana Brašov na

GORIŠKI DNEVNIK

ŠESTA IZVEDBA BLAGOVNEGA SEJMA ESPOMEHO

DANES ZJUTRAJ V NOVI GORICI

PRED SOBOTNIM OBČNIM ZBOROM

Kmetijska zadruga uspešno ob strani naših kmetovalcev

Tudi letos Kmečki tabor na Opčinah - Nadaljuje se «politika dostopnih cen»

V soboto zvečer se bodo zbrali na rednem letnem obnem zboru člani Kmetijske zadruge. Na skupščini bodo pregledali delo, opravljeno v lanskem letu, in pripravili načrte, za nadaljnji razvoj vsestranskega delovanja organizacije...

LJUBITELJI TUJE LASTNINE NA DELU

Zaskrbljenost zaradi naraščanja tatvin v tržaških stanovanjih

V marcu je tržaška kvestura prijavila sodišču zaradi tatvin in ropov 32 oseb, od katerih je policija aretirala kar 23

Že nekaj časa opažamo, da na Tržaškem narašča število tatvin v stanovanjih. Tatovi so delali predvsem med velikonočnimi prazniki, ko je bilo mnogo Tržčanov na počitnicah in so lahko nemoteno vlamjali v stanovanja...

V sredo popoldne je poklical policijo na svoje stanovanje 75-letni Andrea Salvini iz Ul. Giuliani 4; o kovi 14.30 je odšel z doma, kmalu za njim pa je odšla tudi njegova sestanovalka 67-letna Dora Molendini. Salvini se je vrnil domov okoli 18.30 in ugotovil, da so tatovi, ki so se verjetno poslužili ponarejenih ključev, razmetali vse stanovanje in ukradli zapretno ured in 40.000 lir iz dveh kovinskih škatel v škrinbi...

Podobno presenečenje je v sredo doletelo tudi 59-letni Mario Sturman vd. Poznel iz Drevoreda XX. septembra 75; tatovi so s ponarejenimi ključi stopili v njeno stanovanje in ukradli 4 zlate zapretnice in dva zlata prstana v skupni vrednosti pol milijona lir. Še večjo škodo pa je utrpela 84-letna Anna Ieler vd. Mauri iz Ul. Udine 30; tatovi so v njenem stanovanju ukradli hranilnico knjižnico na prinositelja s pologom 850.000 lir.

Ko je čuvaj pokrite tržnice v Ul. Carducci Mario Pangos večeraj zjutraj odprl vrata in stopil v tržnico, je takoj opazil, da so zadnja vrata odprta. Po kratkem pregledu je ugotovil, da so ponoči tatovi splezali na zidarski oder, razbili šipo in prišli skozi okno v tržnico, kjer so predalav številnih stojnic ukradli denar, ki so ga pustili prodajalci prejšnji večer. Gre pretežno za drobščino, treba pa bo še preveriti, kolikšno vsoto so pravzaprav ukradli.

Zadnji dogodek pa je treba pripisati običajnemu vandalizmu. Tehnik telefonske družbe SIP je v sredo prijavil policiji, da so ponoči neznanec razbil dva telefonska aparata, ukradli 170 žetonov, za nameček pa še poškodovali telefonski kabini v Drevoredu Romolo Gessi. Povzročili so za 150 tisoč lir škodo.

Pripomniti moramo še, da število tatvin v našem mestu narašča kljub temu, da preiskovalci z izredno pozornostjo spremljajo ta pojav in odločno ukrepajo proti tatovom. Navedemo naj le, da so agenti letedečega oddelka tržaške kvesture in komi-

Še danes in jutri «Cirkus on Ice»

Gostovanje velikega «Cirkusa on Ice» v Trstu se zaključuje. Cirkuska skupina Moire Orfei bo v Naselju sv. Sergija, kjer je sredi pisanih vozov postavljen močogen šot, nastopila še danes in jutri (popoldan in zvečer) ter bo zatem nadaljevala svoje nomadsko življenje: iz mesta v mesto. «Cirkus on Ice», ki je pod vodstvom bratov Nones celih deset mesecev uspešno nastopal v Španiji, ni razočaral tržaškega občinstva in predvsem otrok. Predstavlja je pester spon, v katerem so našli mesto žonglerji, klovni, rokihirci, ekvili-

Razprava o uporabi prostega časa v obmejni turistični dejavnosti

Težnja po opredelitvi razvoja turistične dejavnosti v naslednjih petih letih - Uspešno zaključevanje gradnje razstavišča

V okviru šeste izvedbe goriškega blagovnega sejma ESPOMEHO prireja trgovska zbornica mednarodni shod o razpolaganju s prostim časom v funkciji turistične dejavnosti ob meji. Trgovska zbornica bo na to temo razvila široko razpravo, da bi opredelila razvojne smernice mednarodnega turizma na našem prostoru v naslednjih petih letih. Pri shodu sodelujejo tudi pokrajinska turistična ustanova.

Uvodno poročilo na shodu, ki bo 3. in 4. maja v Attensovi dvorani na Koru, bo imel generalni ravnatelj za turizem pri ministrstvu za turizem in prireditve dr. Guido Ricci. Za njim pa bodo spregovorili naslednji poročevalci: prof. Sergio Valussi bo govoril o prevozih po cesti, železnici in morju, predsednik EPT iz Gorice o prilagajanju tradicionalnih struktur sedanjim potrebam, generalni inšpektor ENIT iz Rima prof. Aurelio Trapani bo opisal prizadevanja za pospeševanje turističnega razvoja v naši deželi, delovni odbornik za turizem dr. Paolo Romani pa bo govoril o turističnem razvoju v naši deželi. Po kratki predgovoru bo ravnatelj revije «Italiya» Marco dr. Vito Bianco opredelil odgovornosti in dolžnosti javnosti do pomorskega turizma ter bo pri izvajanju izhajal iz sklepov vsedravnega shoda v Milanu. Predsednik jahalnega kluba odv. Vittorio de Sanctis bo osvetlil razvoj tega športa doma in v svetu, podpredsednik vsedravnega združenja za kmečki turizem odv. Michele Formentini pa bo spregovoril o agroturizmu.

Naslednjega dne bodo shod sklenili z obdobjem resolucije ter z izletom v Oglej. Medtem uspešno zaključujejo gradnjo razstavišča ESPOMEHO v Ul. della Barca. Kakor je bilo določeno v pogodbi, so 20. aprila delavci gradbenega podjetja začeli zapuščati delo, da bi jih opremila podjetja in predstavništva držav, ki se bodo udeležila letošnjega sejma.

Dve veliki hali, ki sta sedaj bolj podobni športnemu objektu kot razstavišču, sta že povsem nared za nameščanje stojnic. Z belo barvo se v naslednjih dneh prepletale barve stojnic in s tem se bo vedno bolj oblikovala zaključna podoba letošnjega sejma. Še najbolj izmed vseh pa bo prevladovala zelena barva, ta barva bo dominantna predvsem zunaj razstavišča. Zanj bodo poskrbele zelene trate, nekaj zelenih zasajenih dreves, predvsem pa zelenje na spodnjem delu prostora, ob soči, ter zelenje v bližnjem hribu Kalvariji.

V petek, 30. aprila bodo sejem odprli za občinstvo in od šestega dne dalje pa vseh naslednjih deset dni bo Gorica živela v znamenju te najpomembnejše gospodarske manifestacije, ob prirejanju razprav in shodov. Tudi novi razstavni prostori bodo hoteli povedati predvsem to, da se hoče tudi Gorica v okviru svojih sposobnosti vključevati v prizadevanja za ozdravljenje našega gospodarstva.

Fašistični mazači ponovno na delu. Fašistični pobalini so v noči od srede na četrtek pomazali pročelje stavbe v Ulici Garibaldi 47 v Tržiču, kjer je sedež mestne sekcije VZPI - ANPI. Neznanci so s črno barvo narisali več kljukastih križev ter napisali znana fašistična gesla. Ob tem dogodku je tržaška policija sprožila preiskavo, da bi prišla na sled skupini mazačev.

Uspešno predavanje o davkih v Sovodnjah. Aktualna tema predavanja, ki ga je imel v Kulturnem domu v Sovodnjah dr. Stefan Bukovec, namreč vprašanje davčne prijave, je privabila v sovodenski hram kulture polno domačino, ki so do kraja napolnili dvorano. Pobuda sovodenskega prosvetnega društva se je tako izkazala za zelo hvalevredno (prav bi bilo da bi jo posnemali tudi v drugih prosvetnih društvih) in to je v uvodnih besedah poudaril tudi predsednik društva Emil Tomšič.

Predavatelj dr. Bukovec je analitično prikazal kako je treba postaviti davčno prijavo, da bo prav in prikazal nekaj tipičnih primerov, ki so najbolj razširjeni med našimi ljudmi. Predavatelj je tudi obrazložil kako si je treba sami izračunati davčno stopnjo in kako je z letošnjo novostjo vnaprejšnjega plačila davkov. Po predavanju so prisotni postavili dr. Bukovcu številna vprašanja.

Delavci SAFOG o zdravstveni oskrbi. Tovarniški svet livarne SAFOG v Gorici je preučil vprašanje zdravstvene zaščite v tovarni. V tej tovarni so že v prejšnjih letih zabeležili veliko število obolelih za silikozo in zato menijo, da morajo ustrezen zdravstveni oblištvi prvenstveno preučiti vprašanje zdravstvene oskrbe na delovnih mestih. Ker je goriški medobčinski zdravstveni konzorcij šele začel delovati, menijo člani tovarniškega sveta v SAFOG, da bi bilo prav, da bi se predsednik in člani vodstva konzorcija, ki so bili izvoljeni prejšnji teden,

sestali s člani tovarniškega sveta. S predvideno finančno pomočjo dežele naj se zdravstveni konzorcij prične zanimati tudi za bolezni, ki jih povzročajo razmere na delovnih mestih.

Polažanje vencev občinske uprave

Ob dnevu vstaje se bo goriški župan De Simone spomnil na padle občane, ki so žrtvovali svoje življenje za svobodo. Danes zjutraj ob 9.30 se bo pred judovsko sinagogo v Ulici Ascoli oddolžil spominu vseh Židov, ki so jih odgnali v nemška taborišča. Jutri pa bodo predstavniki občinske uprave položili vence na železniški postaji, ob strelišču na Gra-du, pred zaporom, v parku Rimembranza ter na pokopališčih v Gorici, Pevni in Ločniku. V istih krajih bo v imenu deželne uprave položil vence odbornik Cocianni.

Proslave v sovodenski občini ob 25. aprilu

Sovodenska občinska uprava bo proslavila 31. obletnico zmage nad fašizmom v nedeljo, 25. aprila, s sodelovanjem s krajevno sekcijo VZPI in kulturno - prosvetnimi organizacijami, ki delujejo v okviru občine. Prilčno bo nastopil skupen pevski zbor, ki ga sestavljajo pevci «sovodenskega nemeta», PD Vipava s Peči in iz Rupe ter PD Danica z Vrha. Na programu so še recitacije osnovnošolske mladine. Proslava bo najprej v Sovodnjah, in sicer ob 10.30 pred spomenikom padlim, kjer bo poleg zgoraj navedenega programa govoril župan Jož Fečuš. Ob 11.30 pa bo proslava na Vrhu z nastopom skupnega zboru, recitacijami in govorom podžupana prof. Venceslava Devetaka.

Obdaritev dijakov za 25. april

Jutri, v soboto ob 11. uri bodo v dvorani deželnih stanov na Gradu podelili zavoje knjig nekaterim najboljšim dijakom na slovenskem trgovskem zavodu v Gorici, ter na italijanskem znanstvenem liceju «Duca degli Abruzzi». Knjige, ki se nanašajo na italijanski odporiško gibanje, bo ob dnevu odprdnosti poklonila partizanska organizacija Volontari per la Libertà. Na slovenskem trgovskem zavodu bodo obdarili pet dijakov.

Natečaj za komisarja gorških tržnic

Goriška občina je razpisala javni natečaj za mesto komisarja za pokrito in odprto tržnico. Zainteresirani naj vložijo prošnje na personalnem oddelku županstva najkasneje do 22. maja; v istem uradu dobijo tudi potrebne informacije. Mesto komisarja gorške tržnice je pristo odkar je odstopil dr. Mirko Primožič, ki je pred nekaj leti nastopil novo službeno mesto v deželni upravi. Od takrat, minilo je že nekaj let, opravlja te funkcije prejšnji, že upokojeni komisar. Ker je na gorških tržnicah veliko slovenskih kmetov bi bilo prav, da bi novi komisar znal tudi naš jezik.

Tečaji za enotehniko

Deželna sekcija zveze enotehnikov je v zadnjem času priredila dva zanimiva tečaja. Prvi se vrši že nekaj časa, en večer tedensko, v enotni učilnici in se bo kmalu zaključil, drugi pa se bo pričel v Villi Manin v Passarianu jutri predpoldne. To bo tečaj višje stopnje za enotehniko, ki so vključeni v državno združenje pokusovalcev vin. Predavala bosta enotehnik Marco Ferrere in inž. W. P. De Stoutz. Vedno jutri

Jutri koncert kosovelovcev v Ajdovščini

Kot smo že v nedeljo poročali, bo jutri, v soboto 24. aprila, zvečer pevci moškega zbora «Srečko Kosovel» iz Ajdovščine praznovali s slavnostnim koncertom v domačem kraju 30-letnico ustanovitve zbora. Zbor je uspešno nastopal v tem dolgem razdobju v številnih krajih Jugoslavije, zamejstva in v drugih državah. Že več časa ga vodi Klav-

Več kot devetsto dijakov na 4. obmejnem srečanju DOSP

Na sporedu imajo vrsto kulturnih in športnih prireditev

Več kot 900 dijakov bo danes v Novi Gorici sodelovalo na 4. tradicionalnem dijaškem obmejnem srečanju Primorske, DOSP, ki ga prireja novogoriška gimnazija. Na to srečanje bodo prišli tudi dijaki iz goriških in tržaških šol. Športno - rekreacijska manifestacija, ki je v prejšnjih letih izredno uspešno v Tolminu. Postojni in Trstu, je prerasla svoje začetne cilje in postala množična prireditev, na kateri se srečujejo dijaki iz zamejstva in matične Primorske ter v tovariškem vzdušju naklepajo nova prijateljstva ter obenem prispevajo k utrjevanju enotnega kulturnega prostora. Srečanje dopolnjuje vrzel, ki jo še posebno v zamejstvu precej občutimo: pomanjkanje stikov z matičnimi šolami. Prvi vzrok za to pomanjkanje je treba iskati v zaprtosti italijanskih šolskih oblasti, ki so vedno delale tečanja med reškimi šahovskim klubom «Kvarner» in trziškimi šahovskim društvom, ki bo v nedeljo predpoldne v istem hotelu. Do srečanja prihaja pod pokroviteljstvom občinskega odbornika za šport in rekreacijo, Kdor se želi udeležiti simulantke, naj se javi v slaščičarni Pellegrini v Ul. Duca d'Aosta v Tržiču.

letos posvečen 100-letnici rojstva našega največjega pisatelja Ivana Cankarja. Ob tem «uradnem» delu srečanja pa seveda ne bo manjkalo prijateljskega razpoloženja, ki je vsekakor potrebno na takih srečanjih.

Polažanje vencev 25. aprila

Bivši partizani in prosvetni delavci bodo tudi letos, kot običajno, polagali v nedeljo, 25. aprila, vence pred spomeniki padlim v NOB. Sekcije VZPI in prosvetne društva bodo akcijo izvedli skupno, kot v prejšnjih letih. Ob 8.45 bo zborovanje pred spomenikom na trgu v Števerjanju, odtod bo, po polaganju vencev, avtomobilska kolona krenila v Pevmo, kjer bo svečanost ob 9. uri. V Podgori bo svečanost ob 9.30. Nato bo zbiralske ob 10.15 na trgu v Števerjanju, odkoder bo kolona krenila na glavno goriško pokopališče, kjer bo svečanost ob 10.30. Na vseh krajih bodo poleg polaganja vencev tudi nastopi peskih zborov. Prireditelj vabijo bivše partizane; svoje padlih in prosvetne delavce na te svečanosti.

L'ubezenski film drevi v Sovodnjah

V okviru ciklusa Filmov «kinoforum» bodo danes v Kulturnem domu v Sovodnjah predvajali francoski film «MOURIR D'AMOUR». Film obravnava problem ljubezenskih odnosov v današnji družbi.

Milenko Pegan razstavlja v Ajdovščini

Moje fotografije Milenko Pegan iz Nove Gorice, prijatelj in mentor zamejskih fotografov, bo v nedeljek, 26. t.m., ob 18. uri v Pionirski galeriji v Ajdovščini odprl samostojno fotografsko razstavo. Razstava, ki jo je lani predstavil v Beogradu, in s katero so mu podelili naslov mojstra fotografije, predstavlja pregled podnega delovanja v zadnjih letih. Pegan, ki izhaja iz naše kulturne tradicije, potrjuje v prikazanih fotografijah svojo navezanost in zavestnost za goriški prostor. Glavna tema prikazanih slik so slikarji, ki so v svoji umetniški potiski v njegovem teženem, izmučenem in neomagljenem življenjskem procesu. Otvarjenost zavestnosti se bodo gotovo udeležili tudi zamejski ljubitelji fotografije.

Obvestilo INPS za upokojence

Včeraj smo objavili tiskovno poročilo zavoda za socialno skrbstvo v katerem obveščamo upokojence, da noče postna uprava razdeljevati potrdil o lanskih prejemkih, ki jih je treba dodati davčni prijavi, ki zapade 30. aprila. V drugem poročilu, ki nam je včeraj postal tiskovni urad INPS pa je rečeno, da bodo, če bo postna uprava v to privolila, delili potrdila na postnih okencih v aprilu, ko bodo šli upokojenci po svojo pokojnino. Če pa postna uprava teh potrdil ne bo podelila ali če jim kdo samovoljno ne bo dvignil, bodo po 20. aprilu ta potrdila delili v pisarni INPS. To pomeni, da bodo morali upokojenci, zaradi spora med INPS in postno, letos spet stati v vrstah v zadnjih desetih dneh aprila, da dobijo ustrezno davčno potrdilo.

Mizzau danes popoldne na obisku v Števerjanju

Deželni odbornik za šolstvo Mizzau pride danes popoldne v Števerjan, kjer se bo srečal z občinskimi predstavniki ter si ogledal gradišče celodnevne šole. Gradnja tega objekta uspešno napreduje ter je zaradi podražitev nujno potreben poseg javne oblasti, da zagotovijo sredstva za njegovo dograditev.

Kino Gorica

VERDI 17.15-22.00 «Hindenburg». G. Scott in A. Brancroft. Barvni film. CORSO 17.15-22.00 «Salon Kitty». H. Berger in I. Thulin. Barvni film. Preveden mladini pod 18. letom. MODERNISSIMO 16.30-22.00 «Kitty Tippel». M. Van de Ven in R. Hauser. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan. CENTRALE 16.30-21.30 «La terra dimenticata dal tempo». D. McClure in S. Penhaligon. Barvni film. VITTORIA 17.00-22.00 «Il mondo di notte oggi». Mladini pod 18. letom prepovedan. Barvni film. Tržič EXCELSIOR 16.00-22.00 «Telefoni bianchi». Barvni film. PRINCIPE 17.30-22.00 «La donna della domenica». Barvni film. Nova Gorica in okolica SOCA «Kalifornijski poker», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00. SVOBODA «Najdaljši dan», ameriški barvni film ob 17.00 in 20.15. DESKLE «Vineto» - II. del, nemški barvni film ob 17.00 in 19.30. DEZURNA LEKARNA V GORICI Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Baldini. Veržajevo korzo 57, tel. 28-79. DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Alla Salute, Ul. Cosulich, tel. 72-490.

PREDAVANJE V ORGANIZACIJI NARODNE IN ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Kratka a pomembna življenjska pot srbskega revolucionarja Markovića

Velike zamisli v utesnjeni patriarhalni Srbiji - Izgnanstvo in velika zagnanost - V zaporu se mu zdravstveno stanje poslabša - Na poti z Duna v Dalmacijo se mora ustaviti v Trstu, kjer podleže zavratni bolezni.

Kakor smo včeraj na kratko za- beželi, je tržaška Narodna in študijska knjižnica pripravila v sredo zvečer v mali dvorani Kulturnega doma predavanje o srbskem revolucionarju Svetozarju Markoviću, ki je pred sto leti se ne 30 let star umrl v našem mestu. O prvem poborniku socialistične misli in gibanja v Srbiji je govoril beograjski vseučilišni profesor dr. Milorad Najdanović, ki je prikazal Markovića kot človeka, kot revolucionarja, ideologa in književnika.

Svetozar Marković se je rodil 1846 v Zajecaru v vzhodni Srbiji, srednje slo je opravil v Kragujevcu in Beogradu, nakar je julija 1866 odpoval v Petrograd, kjer je ostal tri leta kot državni študent na petrogradski univerzi. Triletno bivanje Svetozarja Markovića v Rusiji je bilo usodno za njegovo svetovno nazorsko opredelitev, kajti tu se je mladi visokošolec navzel idej ruskih revolucionarnih demokratov Černiševskega, Dobroljubova in Pisareva.

Že v svojem prvem zabeleženem članku se Marković spozna, naj bi se srbska mladina spoznala s sodobno znanostjo, z realnimi pogledi na družbene odnose na književnost, na politiko, skratka na vse panoge ljudskega življenja. Leta 1868 je Marković postal Matici svoj članek z naslovom »Petje in mišljenje«. Ta članek je pomemben zato, ker v njem Marković objavlja vojno idealistični estetični in romantični ter se opredeljuje za realizmično in socialno književnost.

Ko se S. Marković vrne iz Rusije, odide se za leto dni v Švicco, kjer pride v Zürichu v stik z zahodnoevropskim delavskim gibanjem. Leta 1870 izide njegov drugi ideološki članek z naslovom »Idealnost v poeziji«, v katerem govori o višji književnosti in književniku v družbenem življenju. V Švici se Svetozar Marković navduši tudi za ustanovitve nove napredne stranke, katere naloga naj bi bila, začeti boj z vsem »kar je starega v Srbiji«.

Tedaj so v Srbiji vladali liberalci, ki so 1869 leta izglasovali tudi tako imenovano liberalno ustavo. Marković v svojem članku »Srbske obmane« to se pravi srbska varnija razkrinkuje liberalno prazgolovje in pravi, da liberalci »kar z eno roko dajo, z drugo jemljejo in puščajo narod skoraj v enakih razmerah, v kakršnih je bil pred ustavo«.

Brž ko se 1870. vrne v Srbijo, se Marković vključi v Združeno srbsko mladino, ker meni, da je ta organizacija najprimernejši teren za njegovo dejavnost, pa čeprav je bila ta mladinska organizacija že orodje vladajoče liberalne stranke, proti kateri se je bil Marković opredelil in kar je izrazil v besedah, ki so praktično program njegove dejavnosti. Svetozar Marković je med drugim zapisal: »Moramo voditi boj za osvoboditev vsega našega naroda, hkrati pa moramo voditi borbo tudi v svoji lastni hiši«.

Na filmskih platnih

Jan Troell: »Zandy's Bridge«

Drug film ameriškega gosta je delo švedskega režiserja, posneto v Ameriki, »Zandy's Bridge« (Una donna chiamata moglie; igrajo: Gene Hackman, Liv Ullmann, Susan Tyrrell). Tudi Troell je v svojem prvem ameriškim filmu (podobno kot Forman v »Taking Off«) napravil »švedski« film, ambientiran v Ameriki. Že barve, ali pa ritem nas opozarja na drugačno atmosfero kot v ameriških filmih.

Vendar tudi ta film dokazuje dobro poznanje cele vrste ameriških mitov, tako da gre v vsakem oziru za zažeto delo.

Prejšnjo sredo smo naše bralce mimogrede opozorili, da so se po objavi besedila vladnega zakonika predloga o ratifikaciji osimskega sporazuma začel oglašati znani razni desničarji in tudi še sveža »desničarska konstituenta«. In zgodilo se je, da se je v tržaškem italijanskem dnevniku (po vsej Italiji precej razširjeni) politični tednik je zapisal, da je to »fascistični list« prav isto sredo oglašil neki Francesco Capasso s člankom pod naslovom »Mnenje nekega specialista o zapletenem problemu - Zaščita manjšin ni absolutna vrednota«.

F. C. - ju v pouk in zahvalo

»Ne vemo, kako so se dejansko ravnala naša vlada, sporazumno s parlamentom, glede tako važnega in delikatnega političnega vprašanja...«

Če članek in tisti, ki mu je članek objavil, pravi zares ne veda, kako se bosta ravnala naša vlada in parlament glede naših pravic (pa tudi v primeru, da tega nečeta vedeti), naj nam bo dovoljeno, da ju spomnimo na določena dejstva, ki dovolj zgornjo pričajo o tem, kako sta se doslej že ravnala naša vlada in parlament glede naših narodnostnih pravic prav v zvezi z osimskimi sporazumi in še prej.

Bilo je že v letih 1960, 1961, 1965 in 1969, ko so bodisi predsednik republike, bodisi predsednik vlade, bodisi njen zunanji minister v uradnih razgovorih z državni Jugoslavije javno poudarjali, da mora biti naša narodna skupnost (kot tudi italijanska v Jugoslaviji) deležna takih pravic, da bo element zblizanja in sporazumevanja med obema narodoma in državama.

V februarju leta 1971 - torej pred več kot petimi leti - pa je sedanjí predsednik vlade Moro podpisal v Benetkah (po razgovoru s tedanjim jugoslovanskim z...

na 8. marec 1975 je Svetozar Marković umrl v tržaški bolnišnici. To so v glavnem skopi podatki prvenstveno o življenjski poti Svetozarja Markovića, ki je, kot smo rekli, podlegel zavratni bolezni že pri 29 letih. Prof. dr. Milorad Najdanović je nato obširneje obrazložil njegovo svetovno nazorske koncepte, ki jih je skušal uveljavljati v zaostali Srbiji, kjer se ni bilo na eni strani ne veliko razvitega proletariata, pa tudi ne domačega kapitalizma in je zato Svetozar Marković mislil, da bi mogla Srbija »preskočiti purgatorij« kapitalističnega obdobja in preiti kar v novo, socialistično družbo.

Prof. Najdanović je nadalje govoril o Markovićevem stališču o birokraciji oziroma birokratizmu v Srbiji, ko je na svoj način označeval razumne kot vladajoči razred, vse ostale državljanje pa kot izkoriščani narod. Po njegovem je bil birokratizem že prava ekonomska kategorija, proti kateri se je lotil boja z enako vtrmimo in doslednostjo kot proti srbskim liberalcem, ki so bili tedaj na oblasti. Na svoj način je Svetozar Marković tudi obravnaval možnost uveljavitve družništva v smislu srbskih kmečkih patriarhalnih združenj, ki naj bi postale nekakšne celice bodočega novega družbenega sistema, praktično bodočega socializma.

Prof. Najdanović je pri tem poudarjal, da je morda Svetozar Marković preveč idealiziral združenje in združni sistem. Končno je predavatelj govoril o Markovićevi samoupravi. Svetozar Marković je namreč začel, kot smo že rekli, oster boj proti birokratizmu in birokraciji in uveljavljati svojo zamisel, da bi bilo treba vso stvarno fasciklovo, kot so ocenjevali birokraciji, izločiti in uvesti nov neposreden upravni sistem poštenih uradnikov, ki bi bili prijatelji naroda.

Končno je predavatelj spregovoril še o Svetozarju Markoviću kot publicistu, in tudi literatu. Vsekar je bil njegov prikaz temeljit, poglobljen in so v njem prišlo do izraza vse vrline, pa tudi morda kaka šibkost, tega velikega človeka, ki je že pred obilnimi sto leti zasejal v Srbiji seme socialističnega napredka.

Pogovori o davkih

Popusti in izračun dolgovanega davka

Zadnji smo v naši obravnavi prišli do izračuna kosmatoga davka na dohodek fizičnih oseb, ki ga v kratki imenujemo IRPEF. V ta namen smo najprej izpolnili prvi sekcijo okvira N (kosmati dohodki). V vrstah od 20 do 29 smo povzeli dohodke, ki smo jih prijavitelj v okviru od A do L (najpogostejši so primerji prijave v okvirih A, B in C, zavoljo tega so omenjeni okviri že vsebovani v osnovnem obrazcu 740; za ostale dohodke se moramo poslužiti posebnih listov od 740/E do 740/L). Dohodek moža, žene in mladoletnih otrok, ki so seveda v istem obrazcu pripravljene. Če je zakonec nemanj, mu pritiče isti popust, če je bil celo leto v breme drugega zakonca. Če pa je bil v breme samo del leta (zaradi poroke med letom ali zaradi odčitve ali preminulosti), se mu prilepi toliko davka, kolikor mu prilepi v breme (računajoč za cel mesec tudi del meseca).

VRSTA 42: zakonec v breme (videli smo že, da je v letošnji prijavi lahko tak tudi mož, kolikor je nemanj). Pritiče v znesku 36.000 lir vedno v celoti, če ima zakonec (po navadi žena) kakršnekoli dohodek (ki so seveda v istem obrazcu pripravljene). Če je zakonec nemanj, mu pritiče isti popust, če je bil celo leto v breme drugega zakonca. Če pa je bil v breme samo del leta (zaradi poroke med letom ali zaradi odčitve ali preminulosti), se mu prilepi toliko davka, kolikor mu prilepi v breme (računajoč za cel mesec tudi del meseca).

VRSTA 43: davčni kredit za družbene dohodke. Ta kredit za družbene dohodke (v vrsti 43) je namenjen tistim, ki so imeli v letu 1975 več dohodkov od svojih družinskih članov, kot so imeli v letu 1974. Kredit se izračuna na osnovi razlike med dohodki v letu 1975 in 1974. Če je razlika pozitivna, pomeni, da imate več dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi več davkov. Če je razlika negativna, pomeni, da imate manj dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi manj davkov. Kredit se izračuna na osnovi razlike med dohodki v letu 1975 in 1974. Če je razlika pozitivna, pomeni, da imate več dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi več davkov. Če je razlika negativna, pomeni, da imate manj dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi manj davkov.

VRSTA 44: davni kredit za družbene dohodke. Ta kredit za družbene dohodke (v vrsti 44) je namenjen tistim, ki so imeli v letu 1975 več dohodkov od svojih družinskih članov, kot so imeli v letu 1974. Kredit se izračuna na osnovi razlike med dohodki v letu 1975 in 1974. Če je razlika pozitivna, pomeni, da imate več dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi več davkov. Če je razlika negativna, pomeni, da imate manj dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi manj davkov.

VRSTA 45: davni kredit za družbene dohodke. Ta kredit za družbene dohodke (v vrsti 45) je namenjen tistim, ki so imeli v letu 1975 več dohodkov od svojih družinskih članov, kot so imeli v letu 1974. Kredit se izračuna na osnovi razlike med dohodki v letu 1975 in 1974. Če je razlika pozitivna, pomeni, da imate več dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi več davkov. Če je razlika negativna, pomeni, da imate manj dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi manj davkov.

VRSTA 46: davni kredit za družbene dohodke. Ta kredit za družbene dohodke (v vrsti 46) je namenjen tistim, ki so imeli v letu 1975 več dohodkov od svojih družinskih članov, kot so imeli v letu 1974. Kredit se izračuna na osnovi razlike med dohodki v letu 1975 in 1974. Če je razlika pozitivna, pomeni, da imate več dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi več davkov. Če je razlika negativna, pomeni, da imate manj dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi manj davkov.

VRSTA 47: davni kredit za družbene dohodke. Ta kredit za družbene dohodke (v vrsti 47) je namenjen tistim, ki so imeli v letu 1975 več dohodkov od svojih družinskih članov, kot so imeli v letu 1974. Kredit se izračuna na osnovi razlike med dohodki v letu 1975 in 1974. Če je razlika pozitivna, pomeni, da imate več dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi več davkov. Če je razlika negativna, pomeni, da imate manj dohodkov v letu 1975, kar pomeni, da imate tudi manj davkov.

VRSTA 48: dodatni popust. Napisati 42.000 lir, če plača ali pokojnina posameznega prijavitelja ni presežala pet milijonov lir. Sicer je popust razviden iz obraza 101.

VRST 49: osebna bremena in osebni stroški. Delojemalcem in upokojencem priznavajo pavšalni fikсни letni popust v višini 18.000 lir namesto olajšav, ki bi jih prijavitelj imeli z morebitnimi odtegljajev od kosmatih dohodkov (glej vrste 32, 33 in 34) zaradi obresti, zavarovalnin, zdravstvenih stroškov itd. Če prijavitelj zberejo poslednje olajšavo, morajo pustiti popust in prvi vrsti prazen. Z ustreznim pripombo, da se morajo tovrstnemu popustu odrediti vsi ostali prejemniki plač ali pokojnin, pa čeprav sami nimajo pravice do odtegljajev v navedenih vrstah. Prilagoditev izbire je razvidna iz spodbujajočega odgovora, če bo seveda urednik odmeril dovolj prostora naši rubriki.

Prilagoditev izbire je razvidna iz spodbujajočega odgovora, če bo seveda urednik odmeril dovolj prostora naši rubriki. Prišli smo skoraj do konca našega truda. Vse odtegljaje izrejte s kratico, ki jo priložimo, če ste še vedno zainteresirani za te stvari, posamezne seštevke v vrstah na konec vrste 5L.

VRSTA 47: proizvojni stroški. Gre za odtegljaj v znesku 36.000 lir, če so prijavitelji imeli, kakor rečeno, tudi dohodek od dela ali od pokojnin. Tovrstni odtegljaj, kakor tisti, ki bo naveden, se računa v sorazmerju z mesečnima deli dela ali pokojnine.

VRSTA 48: dodatni popust. Napisati 42.000 lir, če plača ali pokojnina posameznega prijavitelja ni presežala pet milijonov lir. Sicer je popust razviden iz obraza 101.

VRST 49: osebna bremena in osebni stroški. Delojemalcem in upokojencem priznavajo pavšalni fikсни letni popust v višini 18.000 lir namesto olajšav, ki bi jih prijavitelj imeli z morebitnimi odtegljajev od kosmatih dohodkov (glej vrste 32, 33 in 34) zaradi obresti, zavarovalnin, zdravstvenih stroškov itd. Če prijavitelj zberejo poslednje olajšavo, morajo pustiti popust in prvi vrsti prazen. Z ustreznim pripombo, da se morajo tovrstnemu popustu odrediti vsi ostali prejemniki plač ali pokojnin, pa čeprav sami nimajo pravice do odtegljajev v navedenih vrstah. Prilagoditev izbire je razvidna iz spodbujajočega odgovora, če bo seveda urednik odmeril dovolj prostora naši rubriki.

Prišli smo skoraj do konca našega truda. Vse odtegljaje izrejte s kratico, ki jo priložimo, če ste še vedno zainteresirani za te stvari, posamezne seštevke v vrstah na konec vrste 5L.

S. R.

V sredo zvečer je v Kulturnem domu govoril o Svetozarju Markoviću beograjski univerzitetni profesor Milorad Najdanović, dan prej pa sta v Slovenskem klubu M. Kravos in A. Mermolja sodelovala na večeru z naslovom »Družništvo in poezija«.

Prof. dr. Milorad Najdanović govori o Svetozarju Markoviću v Slovenskem klubu M. Kravos in A. Mermolja sodelovala na večeru z naslovom »Družništvo in poezija«.

RADIO VELE VIZIJA

PETEK, 23. APRILA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.30 Poljudna znanost: Tomaz Akvinski
12.55 BREZ JOPICA NA SNEGU - prvo nadaljevanje
Antonio Clotti je pripravil oddajo v dveh nadaljevanjih o življenju na snegu, vendar pa ne o temah na snegu. Gre za oddajo, ki bo marsikomu prikazala nekaj novega. Clotti se je odpravil s svojo kamero v Sterzin, torej v Južno Tirolsko. Kraj poznamo bolj pod italijanskim imenom Vipiteno, kjer je veliko smučarjev in kamor prihaja veliko smučarjev iz vseh predelov severne Italije. Sterzin pa je hkrati tudi - domovina mnogih italijanskih vrhunskih smučarjev.
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
14.10 Jezik za vsakogar: Tečaj nemškega jezika
14.45 Program za mlajše - Risani filmi
17.15 Program za mladino: Kdo je na vrsti?
17.40 Živi evangelij
18.15 Poljudna znanost: TOLSTOJ - PEDAGOG
Znani ruski pisatelj Tolstoj se je ukvarjal tudi s pedagogijo, kar je le redkim znano. V Jasnjaj Poljani je namreč ustanovil na svojem posestvu šolo za otroke kmetov, ki niso smeli obiskovati drugih šol, ki so bile rezervirane samo obdružbi. Po-buda ruskega pisatelja je imela neverjetno dobro rezultate, kajti njegovo šolo je obiskovalo veliko otrok in to z velikim uspehom.
TLAČITELJI - madžarski film
18.40 Kratke vesti dnevnika št. 1
19.30 Kronike in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.45 Teden aktualnosti
21.50 Klasična in pop glasba
Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

- 17.00 Konjske dirke v Milanu
17.30 Kolesarske dirke po Puglii - tretja etapa
18.00 Ob 18. uri
18.30 Rubrike dnevnika št. 2
19.00 Kratke vesti dnevnika št. 2
19.02 Srečanje z mačkami...
19.30 DNEVNIK
20.45 PETA KOLONA

»Peta kolona« je edino delo, ki ga je Ernest Hemingway napisal za oster, za gledališče. Delo je ameriški pisatelj napisal leta 1940 in so ga v Rimu že predvajali in sicer kot leta 1945 v režiji Lucina Viscontija. Tedanje vzdušje je bilo kot nalašč za uprizoritev takšnega dela, saj je Evropa komaj končala strahotni pokol, v katerem je »peta kolona« imela izredno pomembno vlogo. Kakor je znano, se je Hemingway udeležil prve vojne na italijanskem bojišču, v času španske državljanske vojne pa je bil med republikanskimi vojniki v Španiji in je zato dober spoznal vojno. Odtod to njegovo delo. Ob koncu DNEVNIK

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.10, 10.00, 14.10 TV SOLA
Računstvo, Rastlinski svet, Ali ste vedeli? Elektronika, Telo in zdravje
16.45 Križem, krazem
16.55 Morda vas zanima: SLAVKO TIHEC
17.30 Obzorje
17.45 Kosarka: JUGOSLAVIJA - KUBA, prenos
19.15 Risanka
19.30 DNEVNIK
19.55 Tedeni notranje - politični komentar
A. Marovič: EXIMPEXIMPEX, iz cikla »Mali oglasji«
Zgodba pripoveduje o monopolizmu in špekulativnih operacijah v trgovini, o prekupčevanju, ki zavzema take razmere, da mora vsakega normalno omislečega človeka spraviti v jezo, če le začne premišljati o tem.
21.10 Šerif v New Yorku - serijski film
22.50 DNEVNIK
23.05 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu

Koper - barvna

- 16.55 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu
19.55 Otrški kotiček - risanke
20.15 DNEVNIK
20.30 Dnevnik Ede Štepa - celovečerni film
21.55 KOSARKA

Zagreb

- 16.30 Tepecik in tulipan
17.20 Kulturni pregled
17.45 Kosarka: JUGOSLAVIJA - KUBA
20.00 Beseda da besedo
21.05 Moody in Pegg - serijski film
22.15 Narodni heroj MUHAREM BEKTESI

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutrarnja glasba; 11.35 Sola; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po želji; 14.00 Program za mladino; 18.15 Umjetnost in prireditve; 18.30 Koncert; 19.10 Prijemniški naše dežele; Bruna Pertot; 19.25 Jazz; 20.00 Sport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 22.50 Koncert.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Jutrarnja glasba; 7.00 Fokefok; 8.35 Stara glasba; 9.00 Foklorna glasba; 9.15 Melodija; 10.15 Orkester Baardi; 11.15 Poje Hilton Braovic; 12.00 Glasba po želji; 14.00 Kulturna in družba; 14.35 Joke box; 15.00 Naši otroci in mi; 16.45 Orkester bratov Arsenik; 17.00 Kulturna panorama; Primorska poje; 17.10 Pojeta Ivica Serfez in Robert Young; 17.40 Obča; pred mikrofonom; 18.00 Topos pops; 18.35 Naši pevski zbori; 19.20 Lahka glasba; 20.00 Glasba in zvck; 21.35 Koncert za violino in orkester ter simfonija; 22.45 Jazz.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 8.30 Jutrarnje povelje; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.00 Drugi zvok; 12.10 Koncert; 13.20 Strnjena komedija; 14.05 Glasba Divjega zahoda; 15.30 Glasba za mladino; 16.30 Poljski srečanje; 17.05 Radijska priredba; 17.25 Komorna in operna glasba; 19.30 Dylan, Tenco in ostali; 20.20 Ponovno na sporedu; 21.15 Koncert; 22.40 Lahka glasba.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska sola; V odmoru pod kostanje; 9.30 Jugo. narodna glasba; 10.05 Po poteh odločanja; 10.15 Kidaj kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Po Talijanski poteh; 12.10 Revija orkestror in solistov; 12.40 Kmetijski nasveti; 12.40 Sopeh domačih melodij; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Mladinski zbor RTV Ljubljana; 15.45 »Vrtljaki«; 16.50 clovek in zdravje; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Iz koncertov in simfonij; 18.15 Ogledalo našega časa; 18.15 Ob lahki glasbi; 19.40 Ansambel Borisa Kovacića; 19.50 Lahko noč. Oddaja o morju in pomorskih; 20.20 Besede in zvoki; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Jazz pred polnočjo; 1.03 Melodije; 2.03 Drobne umetnine; 3.03 Majhni ansambli; 4.03 Paleta akordov.

Horoskop

LEV (od 21. 7. do 22. 8.) Odočilen dan za dejavnosti, ki so povezane z določenim rokom. Ne kazite prevetike zaupljivosti do prijateljev.
DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Posvetite večjo pozornost nekatere manjšim vprašanjem, ki pa imajo svojo vrednost. Ljubosumnosti boste.
TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V teku jutra boste doživeli pravo presenečenje. Nekdo vam bo zaupal skrivnost, ki jo pa obdržite zase.
SKORPIJON (od 23. 10. do 22. 11.) Vaša odločnost bo danes temeljni element uspeha. Skušajte poravnati manjši spor v družini. STRELEC (od 23. 11. do 22. 12.) Uspeh neke drzne pobude bo vsakega utrdil vaš gospodarski položaj. Urediti ste družinsko življenje.
KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Zaredi zakasnite nekega načrta boste zapravili zavidljivo mesto. Sprejeti boste morali dokončno odločitev.
VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Posvetite se po robu kritikam, ki niso utemeljene. V čustvenih odnosih boste doživeli razočaranje.
RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Ne računajte na pomoč svojih sodelavcev, kajti naloga je v vaših kompetencah. Prijeto srečanje večernih urah.

NOGOMET

JUTRI V ZAGREBU ČETIRFINALE EP

ODBOJKA

Turnir prijateljstva

NAMIZNI TENIS

PO EVROPSKEM PRVENSTVU V PRAGI

Trener Walesa Smith optimist Džajić in Buljan sta okrevala

Ante Mladinić bo danes objavil enajsterico - «Plavi» intenzivno trenirajo

V Zagrebu vlada za jutrišnje četrtfinalno srečanje za EP med Jugoslavijo in Walesom izredno zanimanje. Vstopnice se prodajajo kot na tekmočem traku.

Wales se je nepričakovano uvrstil v četrtfinale. Od britanskih reprezentanc je torej najdaljšo pot napravila prav ta reprezentanca.

John Toshack, član Liverpoola in waleske reprezentance. Toshack je zlati konica napada Walesa

Wales, ki je imela najmanj izgledov, da se uvrsti v nadaljnji del. V Walesu namreč nogomet ni prioritetni šport, saj se v tem kraju vsi navdušujejo za rugby.

Čeprav so bile priprave kratke, pa je vseeno trener Walesa Smith optimist. Igrali bomo odprto in borbeno, je dejal Smith.

Od reprezentantov Walesa je zaradi svoje izredne tehnike in prirodnosti v nasprotnem kazenskem prostoru daleč najboljši John Toshack, ki igra pri Liverpoolu in prav njemu gre zasluga, da je angleški klub v pokalnem tekmovanju izločil Barcelono.

Dva gola prednosti V jugoslovanskem taboru vlada mrzlično pričakovanje za jutrišnji spopad. Džajić in Buljan sta se okrevala in vse kaže, da bosta do jutri nared. «Plavi» intenzivno trenirajo. Danes pa bo zvezni selektor objavil prvo enajsterico, ki bo igrala proti Walesu.

Vsi tuji so že dospeli v Zagreb, med temi tudi Danilo Popivoda, ki naj bi na desnem krilu zamenjal Vabca, ki trenutno ni v najboljši formi.

RIM, 22. — Danes so odigrali zaostali tekmi tretje italijanske nogometne lige.

SKUPINA A: Vigevano — S. Angelo Lodigiano 1:1 SKUPINA B: Parma — Massese 0:0

NEAPELJ, 22. — Čeprav se prva italijanska nogometna liga še ni končala, pa se italijanski prvotigaši že potegujejo za razne nogometne. Skoraj gotovo je, da bo Chinaglia (Lazio) dokončno odstopal v ZDA. Morini naj bi zapustil Romo.

KOLESTARSTVO

V DRUGI ETAPI SLAVJE DOMAČINOV F. MOSER PRVI V KONČNEM SPRINTU

Član ekipe Sanson je (z večerajšnje zmag) prevzel tudi vodstvo na skupni lestvici

NOCI (Bari), 22. — V drugi etapi kolesarske dirke po Apuliji so italijanski kolesarji zabeležili velik uspeh. Francesco Moser je namreč osvojil 1. mesto na tej etapi in s tem tudi «belo majico».

- Vrstni red 2. etape (Montemelsola - Noci): 1. Francesco Moser (Sanson), ki je prevozil 185 km v 4:36, s povprečno hitrostjo 39,850 km na uro

- 2. Lasa (Scic) 3. Bertoglio (Jollyceramica) 4. Baronchelli (Scic) 5. Salm (Zonca) 6. Battaglin (Jollyceramica) 7. Conati (Sanson) 8. Ritter (Sanson) 9. Clively (Magniflex) 10. Panizza (Scic) vsi v zmagovalčevem času.

ODBOJKA

3. MOŠKA DIVIZIJA Inter — Kras (15:11, 15:9, 15:10)

KRAS: I. in Z. Milič, Rebuta, Lorenzi, Guštin, B. in S. Budin in B. težnik.

Na prvem gostovanju v okviru odbojarskega prvenstva 3. divizije so mladi Krasovi igralci sicer doživeli gladek poraz, vendar pa nikakor niso odigrali tako podrejene vloge, kot bi lahko sklepali po rezultatu.

Azzurra — Dom B (GO) 3:1 (15:5, 15:12, 5:15, 15:9) AZZURRA (GO): Vecchiato, Martellani, Tolazzi, Brunetti, Mancini,

tudi Anastasija, ki se je že zdavnaj sprl z Juventusovim trenerjem Parolo.

KOŠARKA

ZAGREB, 22. — Jutri se bo v Zagrebu pričel mednarodni košarkarski turnir, ki bo služil Jugoslaviji kot priprava za kvalifikacije na OI.

Jutrišnji spored (23.4.) Ob 17.45: Jugoslavija — Kuba (po TV); ob 19.15: SZ — CSSR.

RIM, 22. — Na mednarodnem košarkarskem turnirju v Rimu bosta v 1. kolu ob 18.30 igrali Romunija in Italija; ob 21. uri pa se bosta spoprijeli peterki Portorika in ameriške univerze Rutgers.

Razigrane borovke zasluženo zmagale

V prvem kolu so namreč premagale Slogo

Bor — Sloga (13:15, 15:7, 15:2, 15:4)

BOR: Bolčina, Kalan, Jazbec, Svagelj, Batič, Kus, Jevnikar, Furlanič in Messel.

SLOGA: Pečar, S. in M. Grgič, Križmančič, Debenjak in Čuk. SODNIK: Aloisi; zapisnikar: Sechi.

V sredo zvečer so odigrali prvo izločilno tekmo skupine B letošnjega 10. jubilejnega «Turnirja prijateljstva».

G. F.

SAH

Pravilnik turnirja

Turnir se bo odvijal v desetih kolicah od točka 27. aprila, do sobote, 29. maja, na sedežu tržaškega šahovskega društva (Societä scacchistica triestina), Ul. Tarabochia 3.

Turnir je odprt za vse. Vpisovanje je na sedežu tržaškega šahovskega društva (tel. 795187) in pri Adriacclubu, Ul. San Nicolo 6 (tel. 60444) do ponedeljka, 26. aprila.

Zrebanje turnirskih številok bo 27. aprila, ob 19.30, na šahovskem društvu. Istega dne bo tudi prvo kolo. Turnir se bo odvijal po švicarskem sistemu.

Igralna kola bodo v torek in petek, ob 20.00. Zadnje kolo bo v soboto, 29. maja, ob 16.00.

- Prvovrstenci bodo dobili pokale in kolajne, nagradi pa bodo tudi prvovrstenci igralci društvenih kategorij in prvi nevrščeni igralci.

NOGOMET

COTBUS, 22. — V prijateljski nogometni tekmi je NDR premagala Alžirijo s 5:0 (3:0).

Žitajte PRIMORSKI DNEVNIK

S. Milič: «Nepozabno doživetje»

Zvezni trener Pettinelli pohvalil Krasovo igralko - Sožitje v reprezentanci

«Evropsko namiznoteniško prvenstvo v Pragi je zame predstavljal koristno in nepozabno športno doživetje, obenem pa sem imela priložnost pogledati prijateljstvo, predvsem v krogu ženske reprezentance.» S temi besedami intervjuvanke se je pričel naš pogovor s Krasovo igralko Sonjo Miličevič, ki je uspešno nastopila v vrstah «azzurrov», medtem ko nam je pokazala novo, res lepo uniformo italijanske državne reprezentance, ki jo nosijo tekmovalci na mednarodnih tekmovanjih.

«Ti si od blizu slehila posameznim partijam. Kaj meniš o evropskem namiznem tenisu?» «Igra je na splošno postala prodornejša in zato je tudi privlačnejša za gledalca. Pimplanja je videti

bolj malo in teko moški kot ženske iščejo takojšen učinkovit zaključni udarec. Edina izjema je bilo morda finalno srečanje ženskih posameznic Hammersley - Alexandru, ki je bilo vse prej kot spektakularno, to pa zato, ker sta si stalni nasprotnici dve izključno obrambni igralki. Na splošno pa je bila igra lepa in organizirana dobra.»

«Kaj se je pravzaprav spremenilo v reprezentanci, da so se spet spomnili nate in da si sedaj tako navdušena in polna prijetnih vtisov, oziroma načrtov?» «Mislim, da je odločno izboljšanje razmer v ženskem taboru izključno zaslug novega trenerja ženske ekipe Enzo Pettinellija, ki je neprimerno bolj strokovno usposobljen kot prejšnji izvedenci. Njegova metoda sloni na dobri kondicijski in tehnični pripravi, velik poudarek pa daje na psihološki moment, ki je večinoma odločilne važnosti pri igri živcev, kot je namizni tenis. Poleg

tega je trener zelo miren, kar dobro vpliva na razburjenega tekmovalca, iskren tako v pohvalah kot tudi v grah, predvsem pa ima resne dobre namene in ideje. Po njegovi zaslugi je reprezentanca postala kot družina, v kateri se vsaka tekmovalka dobro počuti in ima možnost, da se izkaže za zeleno zvezico.»

«Čeprav ste v primerjavi z zadnjim EP v Novem Sadu izboljšale svoj plasman na končni lestvici, pa še zmeraj veliko zaostajate za najboljšo evropsko elito, saj odigrala ste lejo kot prej prodornejše vlogo. Kje tvojci vzroki?» «Res je, da Italija nima tradicije v ženskem namiznem tenisu, ker je mentaliteta vseh igralk preveč zaprta v primerjavi s tekmovalkami iz bolj razvitih držav. Naši učenjaki so šibkejši, v negotovosti raje pipljamo, kot se počujemo v napad, kakor da bi imeli nekaj občutek manjvrstnosti. To pa je po mojem mnenju, le posledica nekaterih negativnih sestavin dosedanjega ženskega pingponga v Italiji: premalo je bilo preizkušenj v mednarodnem merilu, odgovorni selektorji so upoštevali vse prezek krog igralk, če povrhu še manjka usposobljenih strokovnih kadrov, ki bi se res spoznali na skrivnosti tega športa, res ne moremo zahtevati nobenih vrhunskih rezultatov. Treba bi bilo predvsem razširiti bazo, federacija pa bi morala razpolagati z izdatnejšimi finančnimi sredstvi, da bi lahko sistematično in smotrno vodila jasne programe ter napredno športno politiko.»

«Vsakodnevne priprave na nastope v Pragi kako so potekale?» «Trener Pettinelli je uvedel sistematični trening, z velikim poudarkom na telesno pripravo, kar izboljša rentabilnost in odpornost pri sledernem športu. Atletsko pripravo sem delala skupno z mosko ekipo in zadnje dni sem od deklet edinele jaz vzdržala napore ker imam dobro kondicijo, ki sem si jo nabrala na VSTK v Ljubljani. Trener je npr. Saporettevič ukazal, naj se v bodoče bolje telesno pripravim in utrdim, sicer je ne bo več skical v reprezentanco. Torej resen pristop trenerja, ki vsakomur svetuje kaj sistem igre, ki najbolj ustreza njegovim karakteristikam. Najbolji trener Magni, ki trenira mosko ekipo, pa je hotel kopirati sistem švedskih igralcev, ne zavedajoč se, da nima primernih igralcev za tako igro.»

«Svoja, ti kot Slovenka, ki običajno živi v slovenskem krogu, kako se znajdeš v reprezentanci in kakšen odnos imajo do tebe?» «Ker poznam večino igralcev in članov vodstva je vrsto let, nimam prav nobenih konsistentnih težav in vloga med nami res veliko sožitje. Trener mi je celo zaupal, s čimer me je hotel, upam iskreno, pohvaliti. Sama pa sem tokrat vsaj dve dni, imela malo težav z vključitvijo v ta mednarodni ritem, ker se mi je pač poznala dveletna odsotnost iz vrst reprezentance.»

«Si imela kaj stikov z jugoslovanskimi rojaki?» «Si in neko nismo imeli takih prijateljskih stikov. Ob osvojitvi evropskega naslova smo skupaj proslavljali, s simpatično Batinčevico sva postali dobri prijatelji, sploh vedno vsi v plavem taboru, da sem zamejska Slovenka in me kot tako tudi cenijo. Tako sta npr. igralka Jelerjeva in trener jugoslovanske reprezentance Jusovčev tudi sledila nekaterim mojim tekmam in mi sproti dajala dragocene nasvete, skratka res odlično sodelovanje!»

«Na koncu, Sonja, bi nam še kaj povedala o svojih bližnjih načrtih, konkretno, kako bo na bližnjem državnem prvenstvu v Fuggiju?» «No comment.»

Na ta način se je Krasova igralka izognila vsaki napovedi, ker ne bi rada nekaj objubila, česar bi potem morda ne mogla iz raznih okoliščin uresničiti. Z ozirom na njeno odlično formo in rutinsko igro pa lahko na tistem pričakujemo, da bo Miličeva storila vse, da prinese iz Fuggija absolutni naslov državne prvinjake, kar po našem mnenju tudi odraža realno razmerje sil v državnih konkurencah.

Marko

KOŠARKA

TURNIR LIBERTAS

Bor in Servolana A favorita za 1. mesto

Brežani praznih rok - Koren najboljši strelec

Na košarkarskem turnirju naraščajnikov (letniki 1951 in mlajši), ki ga prireja tržaško društvo Libertas, je bilo na sporedu drugo kolo. Dve ekipi sta se neprimerno: Servolana A in Bor. Vse kaže torej, da bo o prvem mestu odločil spopad med tema ekipama, ki sta tudi v drugem kolu visoko zmagali.

Brežani pa so še vedno praznih rok. Žal, so izgubili prvo srečanje s Servolana B, ko so igrali z zelo okrnjeno postavo. V srečanju z Borom pa so v prvih desetih minutah igre presenetljivo dobro zaigrali, kar kaže, da bodo lahko Breževci košarkarji še napredovali.

IZIDI 1. KOLA

Bor — Libertas A 59:57 Servolana A — Libertas B 84:47 Breg — Servolana B 46:74

IZIDI 2. KOLA

Libertas A — Libertas B 74:58 Servolana A — Servolana B 137:48 Bor — Breg 65:28

LESTVICA

Bor in Servolana A 4; Libertas A in Servolana B 2; Breg in Libertas B 0.

PRIVODNJE KOLO (28.4.)

Bor - Libertas B (18.00 v Dolini); Servolana A - Breg (18.00 v škedenju); Servolana B - Libertas A.

NAJBOLJŠI STRELCI

BOR: Koren 31, Dovgan 30, Gruden 16, Mesesnel 15, Slobec 12, Jančar 11, Canciani 5, Zubalič 4. BREG: Rajko Petot 24, Meneghetti 23, Barut 12, Korosec in Boris Slavec 6, Zobeč 2, Debernardi 1. PM: Bor 10:12, Breg 2:8. edko

1. DIVIZIJA

«Plavi drugi»

Košarkarska zveza je sporočila izide 2. kola 1. moške divizije skupine A. Ti so:

- Ferrovioario - Bor 66:54 S. Sergio - GMT 57:49 Edera - Scoglietto A 59:56 C. Bloch - Barcolana 69:75

LESTVICA

San Sergio in Barcolana 4, Bor, Edera, Ferrovioario in Grandi Motori 2, Calza Bloch in Scoglietto A 0.

FINALE DEČKOV

Kontovelovi dečki so se uvrstili v finale tega prvenstva. V tržaški skupini bodo Kontovelovi nastopili skupno z Interjem 1904. Servolano in Don Boscom. Naši košarkarji so torej dosegli še en izjemni uspeh.

V prvem kolu se bo Kontovelovi doma, ob 9.30, spoprijel z Don Boscom. edko

MINIBASKET

POLET — Sokol 66:18 (32:5) POLET: Hrovatin 20, Kalc 16, Vidali D. 4, Taučer 12, Vremec 8, Sošić 4, Vidali R., Malalan 2, Furlan, Bogatec.

SOKOL: Zidarič 4, Terčon 7, Pupis 3, Caharija, Kojanec, Gruden, Devetak 2, Usaj 2, Della Schiava, Pengo.

POLET je v domačem derbiju zasluženo premagal Sokolove predstavnike. Openci so si zmago zagotovili že v začetnih potezah, ko so povedli z 20 točkami razlike. Tedaj je bilo tekme praktično konec. Poletovcu so postopno večali svojo prednost, medtem ko se Nabrežinci niso znašli. Ponovno pa so zgoreli preveč metov izpod koša in prodorov. Med poletovci se je izkazal predvsem Hrovatin, ki je bil najboljši na igrišču, medtem ko je pri Sokolu zadovoljil le Terčon.

Marko

Ratko Svilar (bodoči Beara) na Proseku

Jugoslovanski prvotigaš Vojvodina iz Novega Sada bo v torek, 27. aprila igral prijateljsko propagandno tekmo proti Primorju. Srečanje bo na Proseku, ob 19.30.

Vojvodina je trenutno na petem mestu prve jugoslovanske nogometne lige. Ima točko manj od državne prava Hajduka. Na prvih treh pozicijah pa so Partizan, Crvena zvezda in presenetljivi Dinamo iz Zagreba.

V tej hudi konkurenci je torej Vojvodina na odličnem petem mestu, kar daje upati, da bodo našli navijači zopet priča dokaj kakovostnemu nogometu.

Vojvodina uvršča nekaj izvrstnih nogometašev, kot so: Ličinar, Novoselac, Vukočević in predvsem vratar Ratko Svilar.

Trener Vojvodine Todor Veselinović je s svojimi vratarjem navdušen. Pravi, da bo Ratko Svilar naslednik slavnega Beara. Veselinović je izredno dobro poznal Beara, saj je z njim vrsto let igral v reprezentanci, ko je ta na primer leta 1955 s 4:0 sredi Turina premagala Italijane. Veselinović je tedaj dal

tudi prvi gol za «plave». Naj pomenimo, da so takrat za Jugoslavijo igrali še Stanković, Boškovič, Horvat, Ognjanov Zebec, Vukas, Krstić in Vidosevič (član Vojvodine) in da so na rezervni klopi sedeli prav nogometni asi kot Kralj, Pajević, Stipić, Mitić in Bobek.

No, Veselinović, trenutno vojva Vojvodine, zaupno govori na novega talenta Vojvodine Ratka Svilarja, ki je tretji vratar Jugoslavije. Pred njim sta Ognjen Petrovič (Crvena zvezda) in Enver Maric (Velež). Petrovič bo kaj kmalu zapustil Beograd, tako da je pričakovati, da se bosta za državni dres s številko ena borila Maric in Svilar.

Vratarja Vojvodine odlikujeta predvsem izredna agilnost in hraprost. Nima še dovolj izkušenosti na mednarodni ravni, zato zvezni trener Mladinić se še vedno standardno poslužuje Petroviča.

Vsi pa so prepričani, da bo Svilar prav kmalu oblekel državni dres in ga bo tudi več časa obdržal. Na Proseku mogoče torej videli velikega talenta ...

PIZA, 22. — V prijateljski nogometni tekmi je Torino pred 7.000 gledalci premagal Pizo z 2:1 (1:0). Gola za Torino sta dala Garritano in Zaccarelli, za domačine pa je bil uspešen Gabriellini.

pozneje sta prispela kapetan Vlado Vrhovnik in Teodor Košir, ki sta nabavljala tehnični material za VII. korpus in GSS. Nekaj časa se je mudil pri štabu tudi kapetan Krški.

V drugi polovici 1944. leta so bili pri Istrskem odredu in področju stalni nakupovalci za štab VII. korpusa Anton Debeljak, Mirko Ambrožič, Ivan Gustinčič, Franc Derencin in drugi. To pa dokazuje, da je bilo odredovo območje pomembno zvezno ozemlje za oskrbo slovenskih osrednjih ustanov NOB z blagom iz Trsta in Italije, odred pa pomemben posredovalni dejavnik.

Istrski odred in brkinsko ljudstvo sta bila torej zvezni člen in sta pomagala tudi mnogim političnim zapornikom ter internirancem, ki so se vračali skozi Trst in Istro v Slovenijo in drugam. Tako se je prek Brkinov že konec oktobra 1943 vračal iz Istre v Slovenijo dr. Janez Kanoni, marca 1944 pa član CK KPS Miha Marinko, ki so ga pomagali reševati tudi odredovi obveščevalci in njihovi sodelavci. Kmalu po novem letu 1944 pa je prispela iz fossanbronskih zaporov v Italiji v štab odreda v Brkine organizirana skupina 27 «rdečih udarnic», organiziranih v četo. To so bile zvečine Dalmatinke, pa nekaj Crnogork in 4 Slovenke. Štab odreda so prosile, naj posreduje, da bi njihova delegacija obiskala tovariša Tita in mu izročila darilo. Poskušala naj tudi vzpostaviti zvezo z organizacijami NOB v Dalmaciji. Izročile so mu 16.842 lir kolektivnega denarja in mu dale na vpogled časopis «Naša borba», ki so ga urejale v zaporu. Štab odreda je obvestil o njihovem prihodu 8. januarja štab VII. korpusa in jih začasno razporedil kot januarja štab VII. korpusa in jih začasno razporedil kot članov politične delavke v četi 1. bataljona. Iz štaba VII. korpusa so odredovemu štabu odgovorili 17. januarja, naj pošlje tovarišice na Dolenjsko, na štab korpusa, kjer bodo sami uredili njihove probleme. Dne 22. januarja jih je štab odreda res napotil s spremstvom čez Pivko na Notranjsko.

NAPADI NA SOVRAZNIKOVE PATRULJE, VOZILA IN MANJŠE POSTOJANKE

Borbena razpoloženje prebivalcev in odredovih borcev se je po novem letu 1944 hitro krepilo. Ljudi je zlasti hudo prizadelo, ker so Nemci decembra 1943 ponovno nastanili ob cesti Reka - Trst zelo sovražen italijanske fašistične, karabinjerske in financarske oddelke, ki so jih pretežno vodili zagrozeni fašisti, zato so vztrajno zahtevali, da je treba postojanke likvidirati. Borci pa bi bili radi ugodili svojim in ljudskim željam. Patrole 1. bataljona so 7. in 8. januarja razorožile nekaj italijanskih republikanskih stražarjev ob progri pri Košani. V noči na 9. januar se je bojna patrolja 2. bataljona neopazno prethotapila čez skrbno zavarovano železnico in cesto na Kozinski vrh. Tam je na cesti Reka - Trst iz zasede napadla nemški osebni avtomobil in ga uničila. V tem so se nemški vojaki rešili z begom. Akcija je zaradi bližine Trsta vzbudila veliko pozornost sovražnikov.

NAPAD NA ZELEZNIŠKO POSTAJO GORNJE LEZECE

V noči na 10. januar se je dobro izkazal 1. bataljon: okrepljen s skupino borcev iz štabne patrolje je prvič v celotni sestavi napadel železniško postajo Gornje Lezeče na progi Ljubljana - Trst in jo z naskokom zavzel ter uničil prometne naprave. V boju so padli — kot je poročal štab odreda 10. januarja 1944 — trije sovražni vojaki, medtem ko bataljon ni imel izgub. Skupina Nemcev se je med napadom umaknila v nekaj sto metrov oddaljene bunkerje ob predoru. Od tam se je žilavo upirala in je ni bilo mogoče uničiti brez težkega orožja, ki ga pa bataljon ni imel. Borci bi bili lahko zažgali poslopje železniškega postajališča, vendar tega niso storili, ker so v njem stanovale družine železničarjev, ki so sodelovale z NOB. Bataljon ni imel niti mimerjev niti razstreliva, da bi razušil progjo. Z

uspešnim napadom na postajališče, ki po obsegu in prizadejani škodi sicer ni bil posebno pomemben, je bataljon vendarle dokaj motil sovražnikov promet prav tisti dan, ko je peljalo iz Ljubljane proti Trstu 15 nemških vojaških transportov. Se več pa je napad pomenil za krepitev bojne morale in bojnih izkušenj.

Bataljon je pod poveljstvom namestnika komandanta Leopolda Kreblija napadel z vseh strani hkrati. Presenetil je skupino Nemcev, ki je bila na postaji, in jo razbil. Napad je imel velik moralno politični vpliv tudi na prebivalce, kar je bilo zelo pomembno. Borci, ki so takrat prvič napadali kot cel bataljon — približno 80 mož — pa so se prepričali, da je mogoče z dobro premišljenim in ne-nadnim udarom premagati tudi Nemce.

UNICENA FINANCARSKA POSTOJANKA V MATERJI

Nemško vojaško poveljstvo je bilo na odredovem operativnem območju občutljivo za varnost prometa na železnici St. Peter - Divača in cesti Reka - Trst; ob tej je zaradi uspešnih napadov odredovih enot in čete VOB decembra 1943 na prevozna sredstva ter pomanjkanja lastnih čet zraslo konec tega meseca in v začetku januarja šest postojank s po 25 do 120 italijanskimi fašisti, karabinjerji in financarji. Odredove zveze z Istro, Trstom in Brkini, zlasti mobilizacijo in prevoze tovorov ter napade na nemške kolone, bi bila po oceni odredovega štaba najbolj motila financarska postojanka v cestarski hiši na Gabrku pri Materiji.

* Vinko Baraga, Lenčkov iz Igavasi v Loški dolini, je prihajal v Brkine (Celje, Ostržno Brdo) že pred vojno. Jeseni 1941 pa je prispel nekajkrat v Celje kot kurir OF k Mihačičevi-Brkinovi družini in prinesel tudi literaturo OF. (Marija Kirn-Orana, Celje, ustni vir).

(Nadaljevanje sledi)

ISTRSKI ODRED 29. (ODLOMKI IZ KNJIGE V AVTORJEVEM IZBORU)

GSS in štab VII. korpusa sta namenila odredu tudi skrb za zalaganje enot korpusa, GSS in ustanov osrednjega slovenskega vodstva NOB z najpotrebnejšim tehničnim in drugim blagom, ki ga je bilo mogoče prek odredovih nabavljalcev in njihovih zvez dobiti iz Trsta, Istre in od drugod čez Brkine na Pivko ter Notranjsko. O tem pričajo čedalje pogostejši obiski njihovih predstavnikov, intendantov in nabavnih referentov v štabu odreda v Brkinih. Najprej je 6. januarja prispel dr. Bogdan Breclj, pregledal bolnišnico in se zanimal za nabavo zdravil. Ze sredi januarja je prispel Tone Jurič, pomočnik načelnika ekonomskega odseka štaba VII. korpusa, da bi uredil problem nabave živil in drugega blaga. Dne 18. januarja je bil poklican odredov komisar na sestanek s sanitetnim referentom GSS v Kuteževu in Podgori, da se dogovorita o nabavi in plačevanju zdravil; na sestanku je referent izročil komisarju 500.000 lir. Dne 30. januarja je prispel v štab odreda intendant za nakup opreme in materialov za GSS v Trstu in drugod. V začetku februarja je obiskal odredov štab referent GSS za nabavo zdravil Vinko Baraga; ob povratku iz Brkinov pa je 5. februarja padel pri Kilovčah. Le nekaj dni

HOČEMO PRAVICO, NE MAŠČEVANJE

Proces zaradi zločinov v Rižarni se bo zaključil prihodnji teden

Zanimiva obrazložitev obsodbe kolaboracionista Hesseja - Včeraj sta govorila odv. Floridan in odv. Civello - Danes in jutri ne bo razprave

Tudi včerajšnja razprava pred tržaškimi sodišči je bila zelo kratka, ker sta govorila samo dva odvetnika, in sicer odv. Egon Floridan in odv. Pasquale Civello. Danes in jutri ne bo razprave, v ponedeljek bo govoril odv. Canestrini, v torek ne bo razprave, v sredo pa bo govoril javni tožilec dr. Coassin. Za njim bosta govorila (morda že v sredo, če ne pa v četrtek) branilca odv. Padovani in odv. Fiogrona, nato bo imel zaključni govor v imenu odvetniške kolegije prizadetih strank sen. Umberto Terracini. Proces, ki se je začel 16. februarja, bi se moral torej zaključiti ob koncu prihodnjega tedna.

Med tem je bila objavljena obrazložitev in utemeljitev razsodbe, ki jo je izrekel porotno sodišče 3. marca, med drugim procesom v Rižarni, proti Luciano Hesseju, ki je bil obsojen na 4 mesece zapora in plačilo sodnih stroškov zaradi lažnjave pričevanja. Razsodba ima precejšen pomen, ker prikazuje značaj in vlogo ter zakonitost kolaboracionista Hesseja, obenem pa vsebuje utemeljitve in pripombe, ki spadajo v okvir sedanjega procesa o Rižarni.

Odvetnik Floridan

Luciano Hesse, kot je znano, je bil med razpravo 3. marca, ko je bil ponovno zaslišan kot prič, obtožen in obsojen, ker je na izrecno vprašanje odv. Canestrinija odgovoril, kljub opozorilu predsednika porotnega sodišča, da sploh ni vedel za obstoj Rižarne, ko je bil v službi kot tolmač na sedežu SD (Varnostna služba) na Trgu Oberdan.

«Sodni zbor poudarja, pravi razsodba, da je obtoženec ob dogajanjih o katerih bi moral pričati, opravil službo pri uradih SD (Varnostna služba) na Trgu Oberdan. Kakšne so bile naloge tega policijskega organa, je dobro osvetlila zaupna in obširna glavna preiskava proti Allersu in drugim. Zaradi tega se lahko z gotovostjo reče, da so te naloge v glavnem obstajale v boju proti jugoslovanskim in italijanskim partizanom, ki so delovali v Trstu in na Krasu, zlasti na področju ob državni cesti Trst - Rodka. Iz številnih pričevanj, zbranih med omenjeno sodno preiskavo, je bilo tudi ugotovljeno, da so bili partizani, zajeti med vojnimi akcijami, ali v zakloniščih zaradi ovad, ali iz drugih razlogov, običajno odvedeni v urade na Trgu Oberdan in tam podvrženi zaslišanju, ki so se največkrat spremenila v strašna mučenja in so trajala tudi po nekaj dni. V tesni povezavi s SD, v nekaterih oblikah pa z večjo krutostjo, je delovala tako imenovana «banda Colliotti» ali poseben oddelek v sklopu posebnega inšpektorata za Furlanijo - Julijsko krajino. Zaslišani in mučeni partizani so bili potem odvedeni v koronjske zapornice, da so jih potem deportirali v Nemčijo ali prestrelili v Rižarno, ali pa so bili odpeljani kar naravnost v Rižarno, kjer jih je v največ primerih umorila skupina Einsatzkommando, ki je tam imela svoj sedež in je tam delovala. Obtoženi Hesse, ki je deloval kot tolmač in je zato — kot je sam priznal — tudi prisostvoval zaslišanjem — je moral vedeti, kako so le-ta potekala in kakšna je bila usoda izraženih. Tembolj, ker je svojo službo opravljal ne samo v uradih SD na Trgu Oberdan, ampak tudi v koronjskih zapornicah, da ne govorimo o njegovem aktivnem sodelovanju pri racijah (rastrellamenti).

Pripomniti je še, da SD in Einsatzkommando nista delovala v strogo zaprtem krogu, ampak sta gotovo imela medsebojne stike, odnose in povezave, saj sta bila ob sestavi del nekaterih organizmov, po katerih se je razčlenoval celoten policijski sistem tretjega rajha, v katerem sistemu je SS predstavljala ogradje.

Očitno je torej, da je Hesse zamolčal resnico, ko je trmast odgovorjal, da sploh ni vedel za obstoj Rižarne. Za obstoj in namembo tega zločinstva kraja, da so namreč tja med drugim odvajali tiste, ki so šli skozi urade SD in koronjske zapornice, je bilo dokazano s številnimi pričevanji med sodnim postopkom proti Allersu in soobtoženecem. Premestitev zapornikov iz Koronjskih zapornic, v taborišče pri Sv. Soboti pa je bila celo zabeležena v registru zapora. To pomeni, da ni šlo za stvar, ki bi jo je nemška policija hotela prikriti.

Kot so za to vedeli tisti, ki so delovali v samih koronjskih zapornicah, in svoji zaporniki, ki so tja prihajali po njihove novice, je prva gotovo za to dobro vedel tudi sam Hesse, ki je v zapore zahajal zaradi svoje službe.

Na včerajšnji razpravi je odv. Egon Floridan najprej na kratko opisal zgodbo doslednega antifasista in aktivista OF Alojzija Colje ter partizana Edvarda Antoniča, ki sta darovala svoji življenji za svobodo in katerih svoje zastopa na procesu. Padla sta v roke esesovcem, ki so jih najprej mučili, nato na sezgali v Rižarno. Ime Edvarda Antoniča je navedeno v pismu, ki ga je Dante Stoini 7. aprila po skrivni poti poslal iz Rižarne svoji ženi, s poslovnimi pazravom in naročilom, naj obvesti sorodnike tovaršev, ki so bili skupaj z njim prepeljani iz koronjskih zapornic v Rižarno. Pri tem je odv. Floridan prebral iz revije «Dan» (marec 1976) seznam: Dante Stoini, Edvard Antonič, Antonio Strani, Franc Uršič - Jozko — legendarni poveljniki Gregorčičeve brigade, ki je bil strahotno mučen in je odklonil zamujajočo ujetim nemškimi oficirjem — Ivan Toljančič, Konrad Huš, Pavel Likovič, Lorenzo Vidali, Paolo Reti, Pino Robusti, Aldo Fabretto. Skupaj so se znašli in bili umorjeni v Rižarni Slovenci, Hrvati in Italijani, partizani, aktivisti OF, tajnik tržaškega CLN, iz raznih krajev od Bovca do Kra-

so vedeli celo njihovi svojci, kot je bilo dokazano s številnimi pričevanji med sodnim postopkom proti Allersu in soobtoženecem. Premestitev zapornikov iz Koronjskih zapornic, v taborišče pri Sv. Soboti pa je bila celo zabeležena v registru zapora. To pomeni, da ni šlo za stvar, ki bi jo je nemška policija hotela prikriti.

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

Odv. Pasquale Civello, zastopnik svojcev Luciana Manija, je predvsem pripomnil, da je bil Mani, ujetnik v Rižarni, borec v vrstah CVL. Zato je odločno odklonil vsak poskus diskriminacije na škodo borcev, kot da bi bila njihova usmrtno neko upravičena po zakonih vojne, kajti skupina Einsatzkommando Reinhard, ki je upravljala Rižarno, je delovala izven vsakega zakona, tajno, v okviru nacistične politike iztrebljanja Judov in kakršne koli opozicije, tako na Poljskem, kot potem na področju «Adriatskih Küstenland».

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

SLOVENCIM NA KOROŠKEM ZA SPOŠTOVANJE ČL. 7

Odločne akcije proti ugotavljanju manjšine

Na številnih javnih poslopih, šolah in uradih so napisali velike slovenske parole proti ljudskemu štetju posebne vrste

CELOVEC, 22. — V minuli noči je prišlo na obsežnem območju dvojezičnega ozemlja južne Koroške ponovno do napisnih akcij proti nameravanemu ugotavljanju manjšine in za dosledno izpolnitev določil člena 7 avstrijske deželne pogodbe. Akcija, za katero menijo varnostni organi, da je bila doslej ena največjih, se je raztezala od Roza preko Podjune in celo v Labodsko dolino. Predvsem pa se je koncentrirala na okrajja Velikovec in Celovec - okolica.

Neznanci so z rdečo in črno barvo na številnih javnih zgradbah, šolah, uradih in drugih poslopih napisali velike slovenske parole predvsem proti predvidenemu ljudskemu štetju posebne vrste, ki ga pripravljajo avstrijska vlada kot «člen 7 — naša pravica», «proti ugotavljanju manjšine» itd. Prav tako so na številnih krajih z rdečim lakom prebrali samo nemške krajevne oznake in kazipote in pripisali tudi slovenska imena vasi in krajev.

Najnovejše napisne akcije so bile posebno intenzivne v okrajju Piberk, Dobrla vas, Labod, Slovenj Plajberk, Bistrica v Rožu, Kotmara vas, Bilčevci in drugih. Tako so na primer v Dobri vasi neznanec napisal parole proti ugotavljanju manjšine in zaradi realizacije državne pogodbe, zlasti na «domovinskem domu» (Haus der Heimat) in na poslopiju, v katerem sta pošta in orožniška postaja. V Piberku so napisali številko sedem celo na strazniško tamkajšnje vojašnice. Parole «člen 7 — naša pravica» in «proti ugotavljanju manjšine» pa so se pojavile predvsem na številnih šolah in jav-

nihi uradih, s slovenskimi napismi pa so opremili tudi posamezne gasilske domove. Podobne napisne akcije so bile na južnem Koroškem že tudi v minulih dneh, vendar v manjšem obsegu. Tako so na primer neznanec med prazniki odstranil nemški kazipot v Globasnici. V Železni Kapli pa so premazali številne samo nemške krajevne napise in kazipote. Na občinsko poslopije in številne druge zgradbe v Železni Kapli pa so napisali «člen 7 — naša pravica» in sive nagrajate se z nami. Prav tako so premazali in s slovenskimi napismi opremili tudi dva avtobusa, ki sta takšno morala pripeljati celo v Celovec.

«Vsi organizirani in posamezniki, ki so v Avstriji proti »popisu posebne vrste«, se je z današnjo resolucijo pridružil tudi »solidarnostna skupina angažiranih kristjanov«. V resoluciji opozarjajo na nevarnosti, ki pretijo avstrijski demokraciji in pravniemu redu zaradi dejavnosti nemških nacionalističnih in neofasističnih krogov na Koroškem.

Ta skupina zahteva tudi, da morajo vsi ukrepi v zvezi z nacionalnimi manjšinami in državi, ki predstavljajo «bistveno bogatstvo države», sloneti na načelu razvoja manjšin.

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

«Sedanji proces, čeprav pozen in brez obtožbe za rešetkami, je poudaril odv. Floridan, ima velik zgodovinski politični pomen, ker izpolnjuje zgodovinske ugotovitve z jurističnimi, časti žrtve in odpira nove perspektive ter pouk mladim rodovom, ki bodo lahko spoznali pravo obličje fašizma in nacizma ter koliko žrtve je terjal boj Slovencev, in tudi drugih narodov, za svobodo in lepši življenj. Iz tega nas sledi resen opomin, da se ne bi več ponavljali takšni časi in grozote. Nočemo nasloviti, ampak pravilo sodbo.»

TRŽAŠKI DNEVNIK

Enotna delegacija v Rim

(Nadaljevanje z 2. strani)

tovalcem slovenske manjšine raba materinske in izvolyenih svetih tržaške pokrajine, in da se uprave zainteresiranih ustanov pooblastijo, da pripravijo ustrezna sredstva za prevajanje besedila.

Slednja resolucija je bila odobrena z glasovi vseh strank ustavnega loka razen Slovenske skupnosti, katere predstavnik se je vzdrljal. Vzdrljal se je tudi neodvisnostni svetovalec, mislovec pa so glasovali prof. inž. Roberto Costa.

Do glasovanj o obeh resolucijah je prišlo po razpravi, med katero so predstavniki vseh strank objasnili svoja stališča. Predstavnik SSK, Brezigrav je glede druge resolucije priznal da vsebuje pozitivne aspekte, vendar je izrazil dvom o rezultatu, ki bi ga lahko rodila enotna delegacija v Rim, to pa predvsem iz dveh razlogov: zaradi neprimerne trenutka, ko se pripravljajo predčasni razpusti parlamenta, pa tudi glede na dejstvo, da je podobno odposlanstvo tržaške občine rodilo povsem nezadovoljive rezultate.

Socialist Carbone je ugotovil, da druga resolucija ne ustreza v celoti stališčem njegove stranke, da je vredna podpore predvsem zaradi duha, ki jo preveča, in ker na sprejemljivi način obravnava manjšinsko problematiko.

Predstavnik KPI Martone je omenil pogajanja, ki so v teku med strankami ustavnega loka za zagotovitev nadaljnjega obstoja pokrajinske uprave in podčrtal čut odgovornosti, ki so ga pokazale stranke ustavnega loka, ko so privolile, da se vprašanje rabe slovenskega jezika od pogajanj za programski sporazum. Dodal je, da priznanje pravic Slovencev ne more biti «darilo» rimske vlade, saj gre za izpolnjevanje ustavnih obvez, ki so stare že desetletja. Poudaril je tudi, da je njegova stranka sklenila podpisati resolucijo KD in lačnih strank, da bi ohranila enotnost med strankami ustavnega loka.

Demokristjan Locchi je ponovil stališče svoje stranke, po katerem je za reševanje ter problemov pristojne edinole Rim, poudaril pa je pripravljenost KD, da za svoj prispevek, pred petimi leti je ostala vdova in se je zato rada odzvala njegovim obljubam. Poleg tega, da mu je kupila in opremila stanovanje v bližini Bovca, je Untermyerjevala podarila Minacappelliju avto, motorno kolo in televizor. Zadnje čase je delala do 20 ur na dan, da bi lahko zadostila nenehnim zahtevam svojega «zaročenca». Pred časom pa je poverila neki agenciji nalogo, da ugotovi, kako je pravzaprav za Minacappellijem in tako zvedela, da je mož že več let poročen ter da ima v Turinu ljubico. Takrat ji je bilo dovolj in ga je prijavila.